

2018

Математика

В. Г. Бевз
Д. В. Васильєва

1

ОСВІТА
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ

В. Г. Бевз, Д. В. Васильєва

Математика

В. Г. Бевз, Д. В. Васильєва

Математика

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Київ
Видавничий дім «Освіта»
2018

УДК 51*кл1(075.2)
Б36

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 06.07.2018 № 734)

ВИДАНО ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

Навчальне видання

БЕВЗ Валентина Григорівна
ВАСИЛЬЄВА Дарина Володимирівна

МАТЕМАТИКА

Підручник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти

Редактор *Т. П. Єресько*
Технічний редактор *Л. І. Аленіна*
Комп'ютерна верстка *П. В. Ширнін*
Коректор *О. В. Сєверцева*

У підручнику використано ілюстрації В. Кобилянського

Формат 84x108 $\frac{1}{16}$.
Ум.-друк. арк. 13,440+0,420 форзац. Обл. вид. арк. 13,84+0,71 форзац.
Наклад 34 710 пр. Зам.

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ОСВІТА»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції»
Серія ДК № 6109 від 27.03.2018 р.

Адреса видавництва: 04053, м. Київ, вул. Обсерваторна, 25
www.osvita-dim.com.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

Бевз В. Г.

Б36 Математика : підруч. для 1 класу закладів загальної
середньої освіти / В. Г. Бевз, Д. В. Васильєва. — К. :
Видавничий дім «Освіта», 2018. — 128 с. : іл.

ISBN 978-617-656-887-2.

УДК 51*кл1(075.2)

ISBN 978-617-656-887-2

© В. Г. Бевз, Д. В. Васильєва, 2018
© Видавничий дім «Освіта», 2018

ЗНАЙОМСТВО

Мене звати
Мрійниця.

А мене —
Поспішайко.

Як ти думаєш,
чому нас так
називають?

А як звати **тебе?**

Поспішайко —
мій друг.

А Мрійниця —
моя подруга.
Наш улюблений
предмет —
математика.

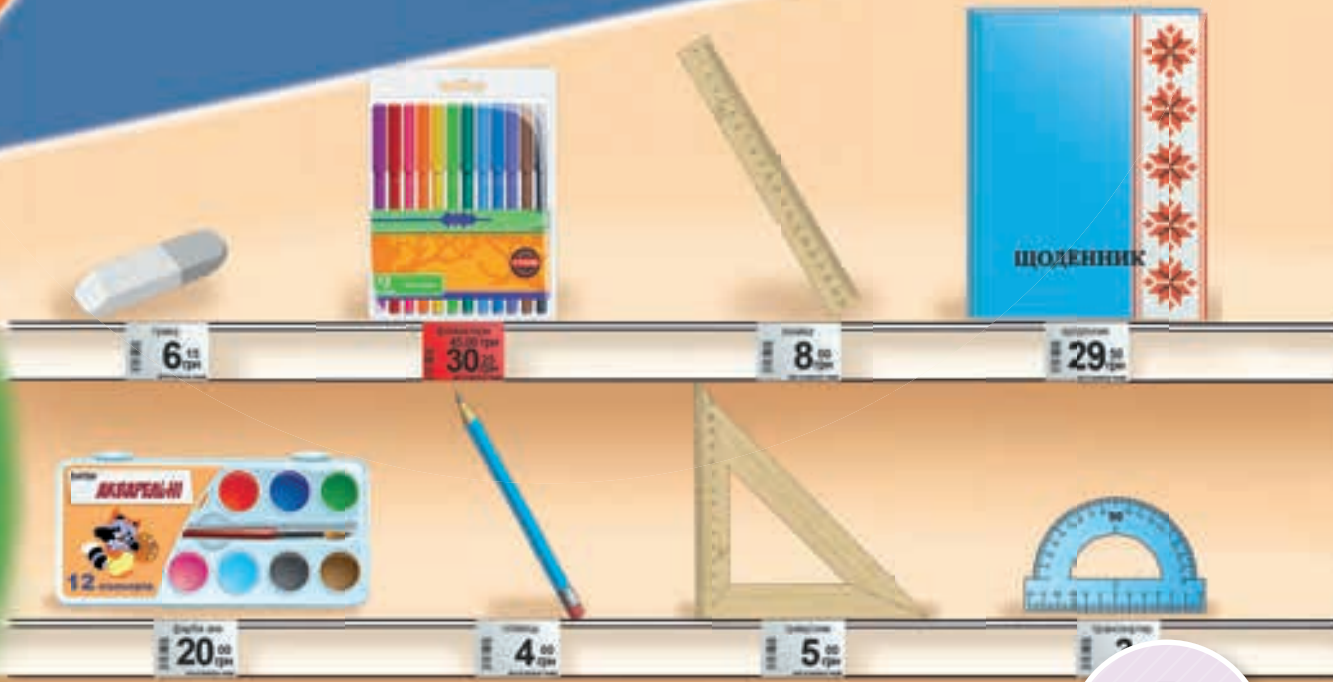
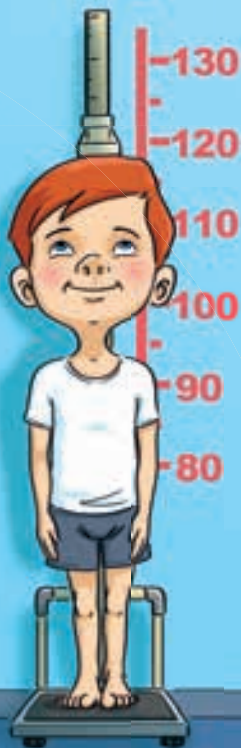
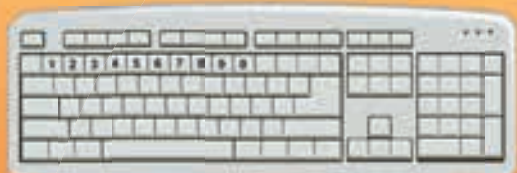
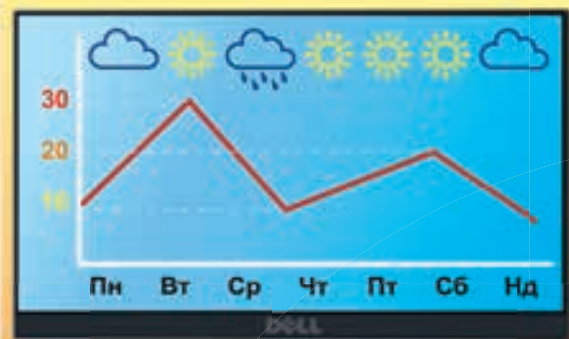
Запрошуємо тебе
у **світ чисел**
і **геометричних**
фігур!

Гайда з нами
подорожувати
стежинками
Математики.

ВСЕ НАВКРУГИ — МАТЕМАТИКА

ЧИСЛА

ТАК ПОЧИНАЛАСЯ МАТЕМАТИКА

Математика виникла з практичних потреб людини.

Давні люди розмічали та вимірювали земельні ділянки, будували споруди.

Торгували.

Прикрашали оселі та посуд.

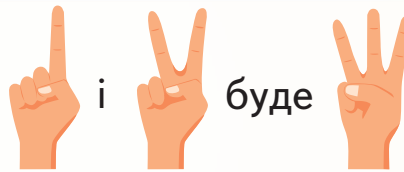
Що і як лічили давні люди?

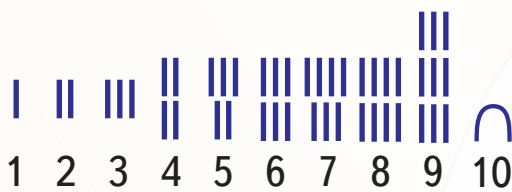
Сонце — одне.
Місяць — один.
Зір — багато.

Дерев — багато.
Олень — один.
Оленячко — одне.

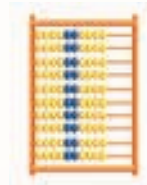
Для лічби використовували вузлики, зарубки, пальці.

Зображення чисел у Давньому Єгипті

Засоби обчислення.

Абак

Рахівниця

Калькулятор

Зображення чисел у Давньому Римі

Комп'ютер

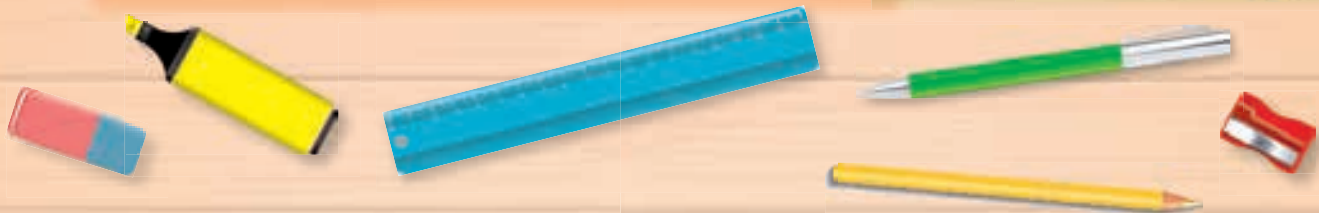
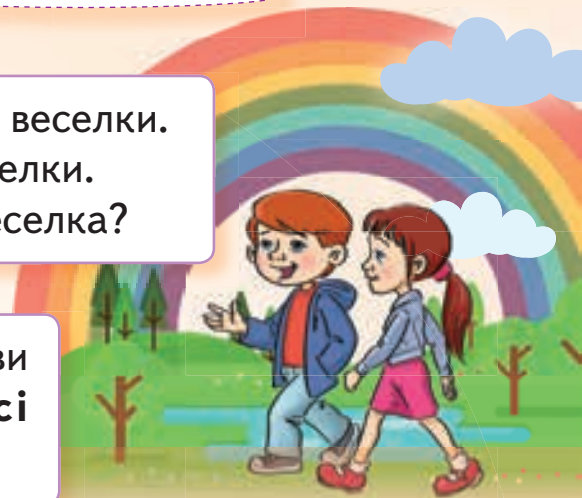
ПОДОРОЖ ДО МІСТА «ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ»

Назви **один** із кольорів веселки.
Назви **кожен** колір веселки.
Скільки кольорів має веселка?

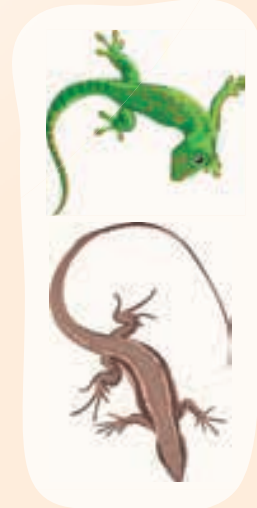
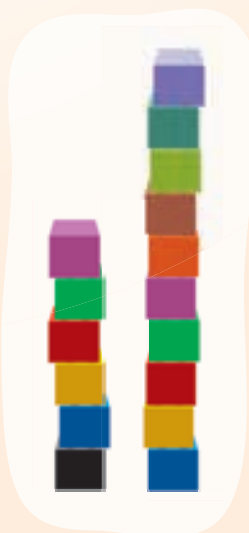
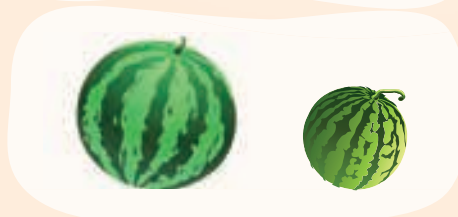
Назви **хоча б один** предмет. Назви
зелений **або** жовтий. Назви **всі**
предмети. Назви **всі, крім** жовтих.

Намалюй у зошиті лінію.
Повтори 5 разів.

Чим відрізняються об'єкти на кожному малюнку?

Розглянь малюнок.
Хто один? Кого багато?
Що одне? Чого багато?

Поглянь навколо себе.
Кого (чого) в класі
багато, а хто (що) —
один чи одна?

Назви предмети **одним** словом.

Скільки на малюнку троянд? А скільки тюльпанів?
Скільки всіх квітів, **крім** жовтих?
Розбий квіти на два або три букети за будь-якою ознакою.

Побудуй квадрат.
Повтори 5 разів.

Скільки предметів у кожній групі?
Виділи в кожній групі **підгрупу**.
За якою ознакою це можна
зробити?

КРОК 3

1

На малюнку багато гарбузів. Що в них спільного, а що відмінного?

Який гарбуз найбільший?
Який гарбуз найменший?
Чи є однакові за розміром гарбузи?
Назви гарбузи, більші за гарбуз 2.
Назви гарбузи, менші від гарбуза 1.
Назви гарбузи, більші за гарбуз 5, але менші від гарбуза 4.

2

Чи всі каструлі можна закрити кришками? Чого більше: кришок чи каструль? Чого менше? Що треба зробити, щоб кришок і каструль стало порівну?

3

У кожній групі малюнків знайди «зайве».

4

Побудуй два прямокутники.

Довгий

Короткий

Однакові
за довжиною

Хто найдовший?
Хто найкоротший?

Намалюй **стільки** трикутників, **скільки** всього олівців.

Поясни, як порівняти шнурки.

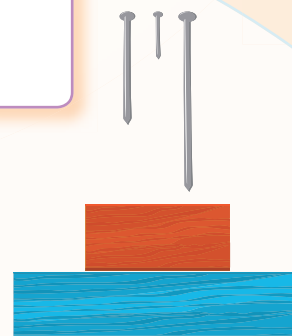
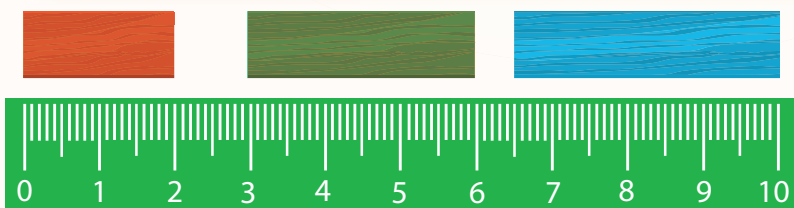
Порівняй свої олівець і ручку. Що довше? Що коротше?

Порівняй стрічки у віночку. Яка стрічка найдовша?
Яка стрічка найкоротша? Чи є стрічки однакової
довжини?

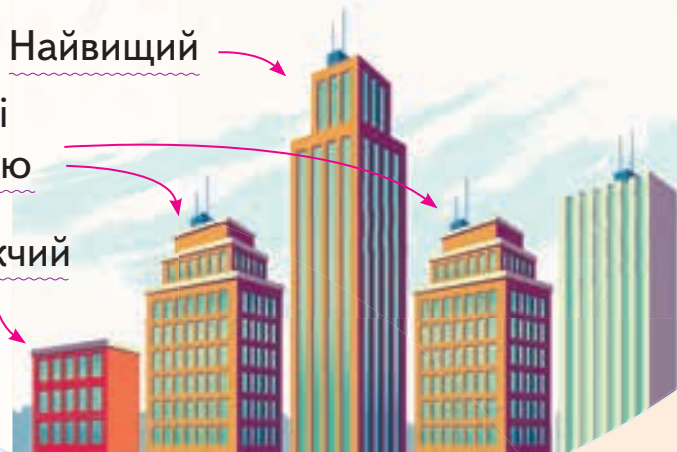
Який брусок найдовший? А найкоротший?
Назви довжину **хоча б одного** бруска.
Яким цвяхом синій брусок можна прибити
до червоного?

КРОК 5

1 Хто найвищий?
Хто найнижчий?

2 Хто сидить вище?

Скільки тварин на кожному малюнку? ?

Практична робота

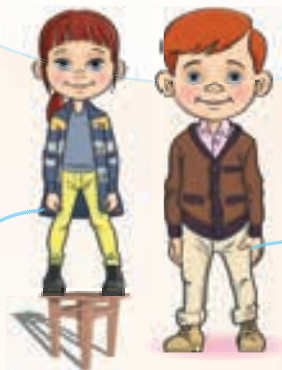
У кого вежа вища? Побудуй і ти вежу з кубиків. Скільки кубиків містить твоя вежа?

КРОК 6

1 Назви всі дерева.
Порівняй їх за висотою.
У групі виділи підгрупу.

2 Хто з дітей вищий за зростом?
Чия мотузка довша? Чия іграш-
ка коротша? Чия іграшка вища?

3 Хто з нас може побудувати
вищу вежу?

Мрійниця

Поспішайко

Познач похилими
лініями кількість
кубиків.
У Мрійниці
У Поспішайка

4 Що спільного і що відмінного у предметів?

Товста

Тонка

Однакові за товщиною

1 Яка книжка найтовща, а яка — найтонша?
Чи є книжки однакової товщини?

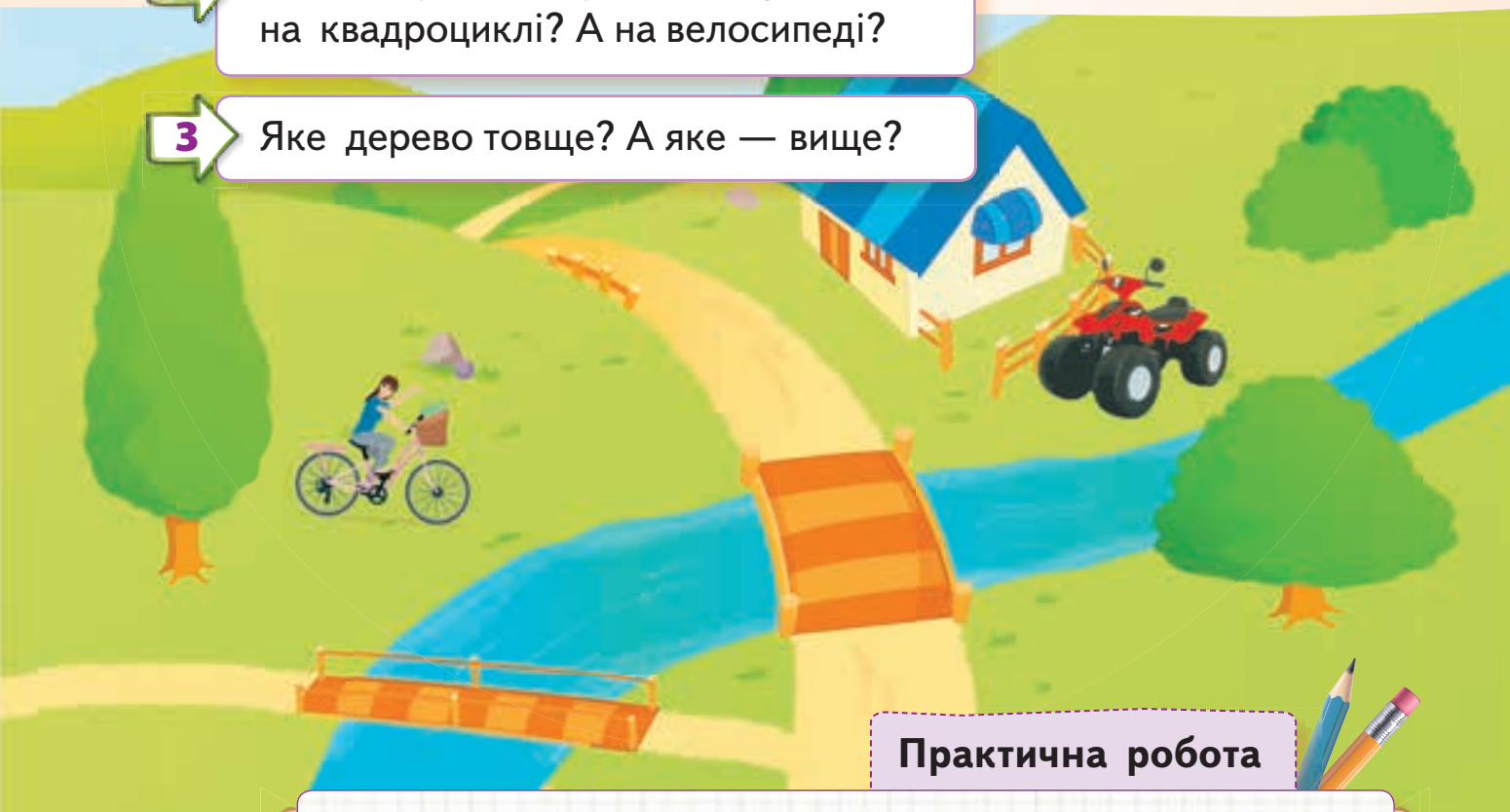
Які книжки можна поставити на полицю?

2 По якому місточку можна проїхати на квадроциклі? А на велосипеді?

3 Яке дерево товще? А яке — вище?

Практична робота

Побудуй прямокутник. Вище за нього побудуй трикутник. Нижче за прямокутник побудуй квадрат.

КРОК 8

Під

На

Над

1

Опиши, що ти бачиш на малюнку. Використай слова: **на, під, над,** **вгорі, внизу; один, два, три, ...**

2

Які види пішохідних переходів ти знаєш? Чому їх так називають?

3

На які дві групи можна поділити предмети? :

Практична робота

Намалюй ялинку. Над нею намалюй сонечко, а під нею — травичку.

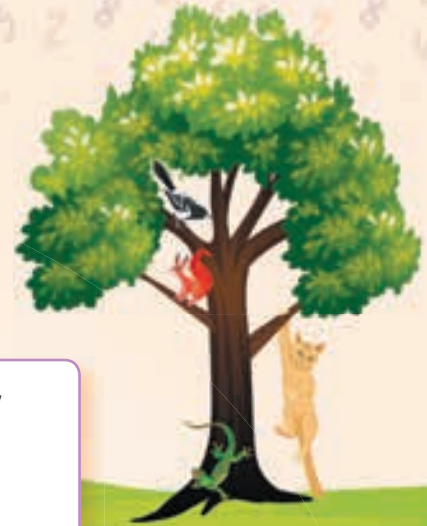

Знизу

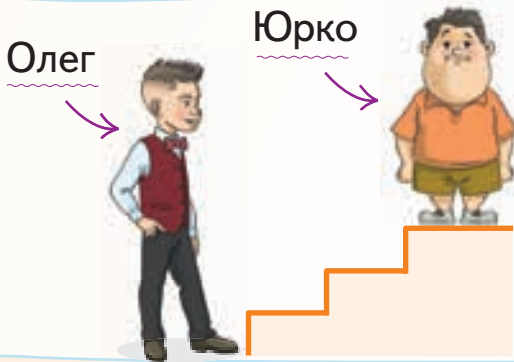

Вгорі

1

Хто де знаходиться? Полічи тварин **знизу** **вгору**. На якому місці знаходиться білка? А якщо лічити **згори вниз**?

2

Олег йде до Юрка знизу вгору, а коли повертається додому, то йде ... Юрко йде до Олега ... , а повертається додому ...

3

Опиши малюнок. Використай слова: **на, під, над, вгорі, внизу; одна, два, багато.**

Поясни, про що йдеться у вірші.

Котяча рибалка

Ловить кіт підсакою
У воді сороку.
А сорока-білобока
дивиться впівока,
на вербі гойдається,
хитро усміхається.

Леонід Талалай

КРОК 10

Ліва рука

1

Полічи предмети зліва направо.
На якому місці яблуко? А груша?
А якщо лічити справа наліво?
Які предмети є ліворуч від буряка?
Який предмет «зайвий»?
Що поруч з ним?

Права рука

2

Самоскид рухається
справа наліво, а таксі ...
Як рухаються інші
машини?
Скільки всього машин?
Пригадай, як потрібно
переходити дорогу.

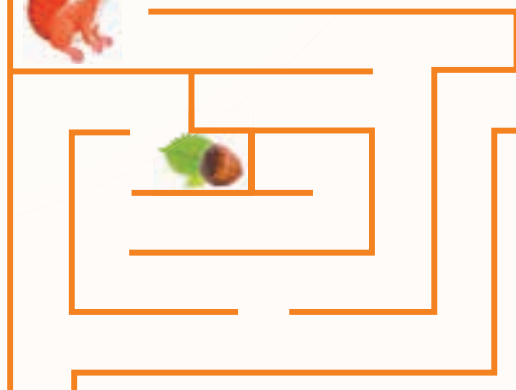
3

Намалюй галочку. Праворуч від неї намалюй
чотири лінії, а ліворуч — дві.

4

Підкажи білочці, де рухатися
ліворуч, а де — праворуч,
щоб дійти до горішка.

Практична робота

Намалюй свій лабіринт.
Поясни, як герою дібратися
до винагороди.

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

1

Який будинок найвищий? Де росте дерево з найтовщим стовбуром? Де знаходиться світлофор? Який колір світлофора знаходиться внизу? А який між двома іншими?

2

Придумай до малюнка запитання зі словом «скільки» і по став його однокласникам.

3

Що товще — буквар чи зошит?
Що тонше — лінійка чи пенал?
Що більше — гумка чи ранець?

4

У яку пору року найкоротший день, а у яку — найдовший?

Весна

Літо

Осінь

Зима

**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

1

Скільки кошенят сховалися за подушкою?

2

Що спільного у яблука і горіха?

3

Який предмет на малюнку «зайвий»? Чому?

ПОДОРОЖ ДО МІСТА «ЦИФРИ І ЧИСЛА»

Кількість об'єктів
виражають числом.

2

4

1 Скільки гудзиків на кожному малюнку? Де більше?

2 Яке число відповідає кожному малюнку?

3 На малюнку Мрійниця і Поспішайко.
У кого книжок більше? Скільки у кожного з них?

4 Назви порядковий номер кожного місця
на каруселі. Синє місце — **перше**,
зелене — ... . Полічи в іншому напрямі.

5 Які числа пропущені на лінійках?
Яке число розташоване правіше від 7?

Знайди помилки.

1

2

3

4

5

6

Склади оповідання за малюнками.

Запам'ятай! Відсутність об'єктів виражають числом 0.

Числа позначають спеціальними знаками — **цифрами**.

0 — нуль

3 — трійка

6 — шістка

1 — одиниця

4 — четвірка

7 — сімка

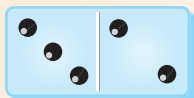
2 — двійка

5 — п'ятірка

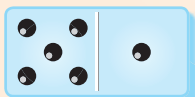
8 — вісімка

9 — дев'ятка

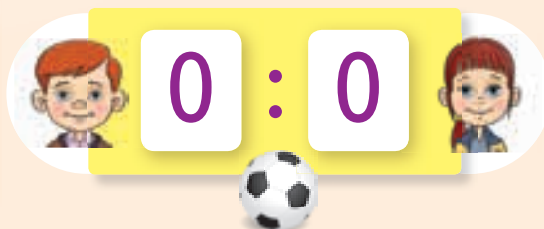
Число **нуль** позначають цифрою 0.

Полічи кількість крапок на кожній частині кісточки доміно. Скільки крапок на всій кісточці?

Команди Поспішайка і Мрійниці грали у футбол. Поясни, що позначають зображені числа.

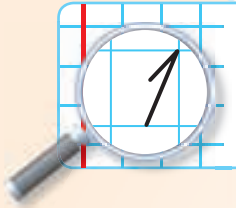

Планета Земля **одна**

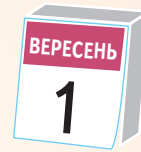
Місяць **один**

Сонце **одне**

Число один позначають цифрою 1.
Цифра 1 — це **одиниця**.

1 Що зображено на малюнках?
Які цифри є на них?

2 Що спільне, а що відмінне
у геометричних фігурах?

Точка **А**

Круги

Точки

Точку позначають однією буквою.

3 Знайди одиниці, заховані на малюнку. Скільки на майданчику ялинок? А котиків? Гірок?

4 Назви зображені прилади.
Скільки кожного з них?
Яке призначення цих приладів?

Дві вишні

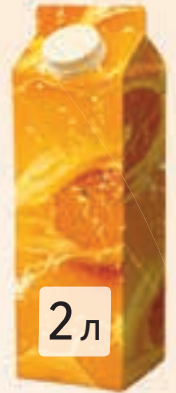
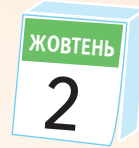
Два олівці

Число два позначають цифрою 2.
Цифра 2 — це **двійка**.

Що зображено на малюнках?
Які цифри є на них?

Що зображено на малюнку? Чого два? Кого двоє?

Склади речення зі словами: **два, двоє, дві**.

Яких тварин двоє? Скільки інших? У кого 2 лапи?

КРОК 5

Було

Змінилося

Стало

$$1 + 1 = 2$$

Один плюс один дорівнює два.

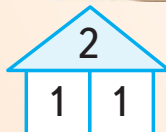
До одного додати один, буде два.

1 Напиши знаки **плюс** $+$ і **дорівнює** $=$.

2 Як можна розміняти купюру 2 грн? Скільки треба для цього купюр? Яких?

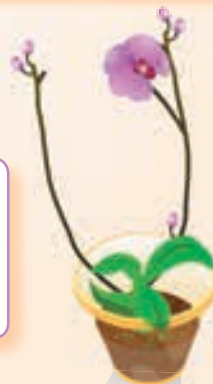

3 Котра година на годиннику зараз? На яке число вкаже маленька стрілка **наступної** години? Як називають маленьку стрілку?

$$2 = 1 + 1 \text{ — склад числа } 2.$$

4 На одній гілочці орхідеї розпустилася одна квітка, а на іншій — жодної. Скільки всього квіток розпустилося? $1 + 0 = ?$

Вітаю!

Вітаю!

5 Поспішайко має дві різні листівки. Скільки є способів привітати маму і бабусю зі святом?

Було

Змінилося

Стало

$$2 - 1 = 1$$

Два мінус один дорівнює один.

Від двох відняти один, буде один.

1 Нapiши знак **мінус** .

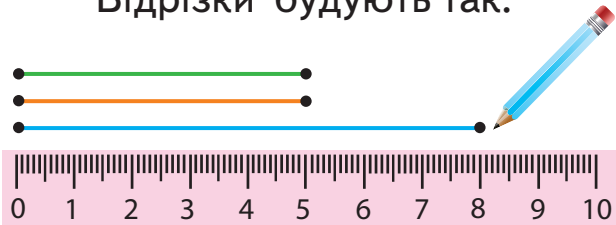
$1 + 1 = 2$ і $2 - 1 = 1$
↖ Це — рівності. ↗

2 Яке число за квіткою? Прочитай рівності.
 + 1 = 2   1 + = 1   2 - = 1   2 - = 0
Склади оповідання до кожної рівності.

MO і AT — це відрізки.

Відрізки будують так:

Практична робота

На що схожа соломинка?
Якщо зробити один розріз,
скільки соломинок стане?

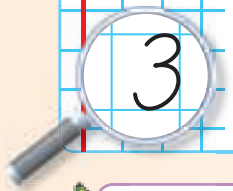
3 Що використовують для побудови відрізка? Який відрізок найдовший?

4 Побудуй два відрізки різних кольорів. Назви їх.

Три колеса

Троє поросят

Число три позначають цифрою 3.
Цифра 3 — це **трійка**.

1

Скільки кольорів має світлофор?
Які ще світлофори тобі відомі?

Було

Змінилося

Стало

Один плюс один
і плюс один
дорівнює три.

$$1 + 1 + 1 = 3$$

2

Якими купюрами можна
розплатитися за цукерку?

3

Придумай розповіді до рівностей.

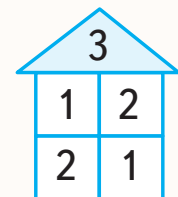
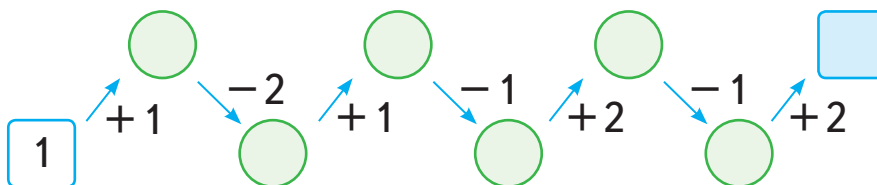
$$2 + 1 = 3$$

$$1 + 2 = 3$$

4

Пройди ланцюжком.

КРОК 8

Було

Змінилося

Стало

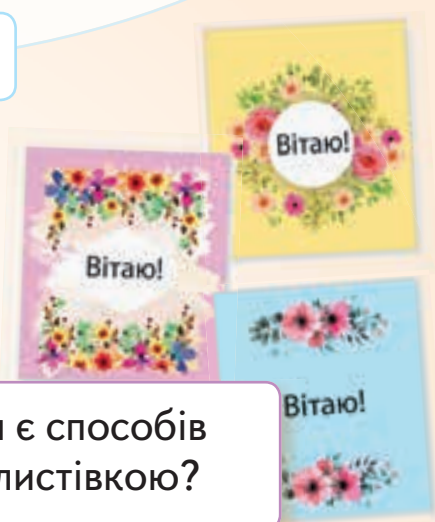
Від трьох відняти один, буде два.

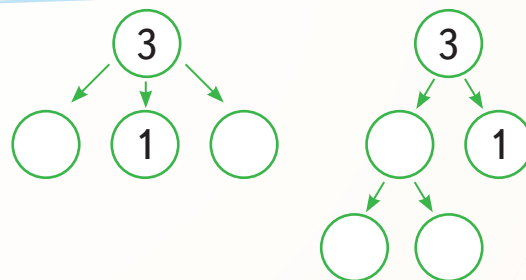
$$3 - 1 = 2$$

1 Придумай розповіді до рівностей.
 $3 - 2 = 1$ $3 - 1 - 1 = 1$

2 Мрійниця має три різні листівки. Скільки є способів привітати Поспішайка зі святом однією листівкою?

3 Які числа мають бути у порожніх кружечках?

4 Скільки машин на малюнку? Назви їх. Які цифри на них?

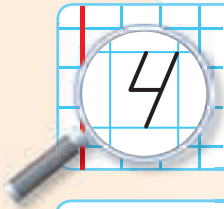

5 Які рівності істинні?
 $2 + 1 = 3$ $1 + 2 = 3$ $2 - 1 = 1$ $3 - 1 = 2$

Чотири лапки   Чотири ніжки   Чотири крильця

Число чотири позначають цифрою 4.
Цифра 4 — це **четвірка**.

Було

Змінилося

Стало

Які цифри заховались на малюнку? Скільки їх?

$$3 + 1 = 4$$

До трьох додати один, буде чотири.

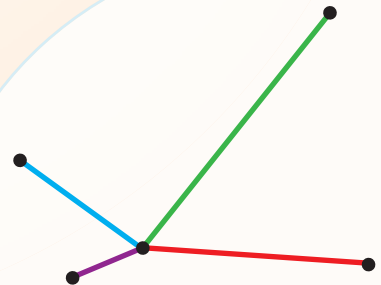
Як можна розрахуватися за гумку?

4	
1	3
2	2
3	1

Скільки відрізків на малюнку? Який найбільший?

КРОК 10

Було

Змінилося

Стало

$$4 - 1 = 3$$

Від чотирьох відняти один, буде три.

1

Придумай розповіді до рівностей.
 $4 - 2 = 2$ $4 - 1 - 1 = 2$

$$3 > 1$$

Нерівності

$$2 < 4$$

3 горіхи більше за 1 горіх

2 сливи менше від 4 слив

Знак «Більше»

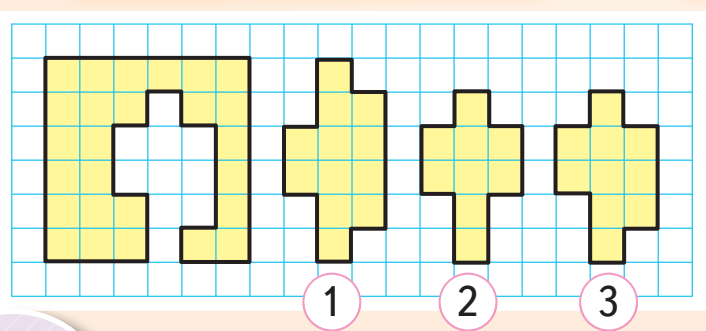
Знак «Менше»

2

Яку фігуру вирізали? Назви її номер.

3

Які нерівності відповідають малюнкам?

КРОК 11

1 Яке число найбільше, а яке — найменше?

2 Склади з кожного ланцюжка правильні нерівності.
 $0 < 1 < 2 < 3 < 4$ $4 > 3 > 2 > 1 > 0$

3 Допоможи дівчаткам і хлопчикам вишикуватися за зростом.

4 Чи правильно Поспішайко виконав завдання?

$3 = 3$	$3 > 1$	$1 < 2$	$0 > 2$	$4 > 1$	$1 = 1$
$1 < 3$	$4 < 4$	$2 > 3$	$2 = 1$	$4 > 0$	$4 < 3$

5 Скільки грошей у Мрійниці і скільки у Поспішайка? У кого грошей більше?

У Мрійниці

У Поспішайка

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

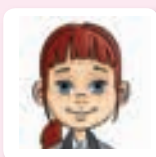
1

Хто що зібрав? Запиши кількість предметів.
Чому Ніна збирала кришки від пляшок?

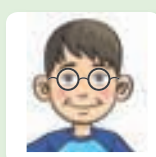
Поспішайко

Мрійниця

Ігор

Ніна

2

Полічи сніговиків зліва направо. На якому місці сніговик у червоному шарфику? Який предмет є ліворуч від найбільшого сніговика? А праворуч від найменшого? Скільки сніговиків без рукавичок? А без лиж?

**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

1

На столі лежать 4 ручки і кілька олівців. Олівців менше, ніж ручок. Скільки олівців може лежати на столі?

2

Ігор і Ніна живуть у різних будинках. У будинку Ігоря найменше вікон. У Ніни не червоний будинок. Де будинок Ігоря? А Ніни?

П'ять помідорів

П'ять променів у морської зірки

Число п'ять позначають цифрою 5. Цифра 5 — це **п'ятірка**.

Скільки пальців на одній руці? А на двох?

Було

Змінилося

Стало

$$4 + 1 = 5$$

До чотирьох додати один, буде п'ять.

Прочитай рівності. Придумай до них розповіді.

$$5 - 1 = 4$$

$$5 - 4 = 1$$

5

1 4

2 3

3 2

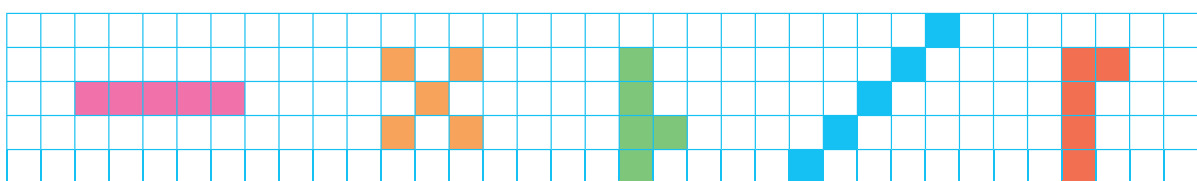
4 1

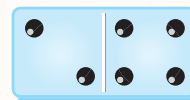
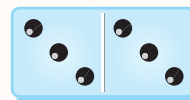
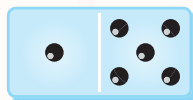
Якими купюрами можна розмінати 5 грн?

Мрійниця зафарбувала 5 клітинок так, щоб кожна з них мала лише одну спільну точку чи відрізок з іншою. Виконай це завдання іншим способом.

КРОК 13

Число шість позначають цифрою 6.
Цифра 6 — це **шістка**.

6	
1	5
2	4
3	3
4	2
5	1

1 Котра година на годиннику зараз?

2 Склади за малюнками задачу і розв'яжи її.

3 На що схожа шістка?

4 Які рівності правильні? Як виправити помилки?
 $5 + 1 = 6 - 1$ $2 + 4 = 6 + 0$ $4 + 1 = 5 - 1$

5 Знайди предмет: 1 — для гри у футбол; 2 — для малювання;
 3 — що відкривають ключем; 4 — зеленого кольору;
 5 напоїв; 6 предметів одягу.

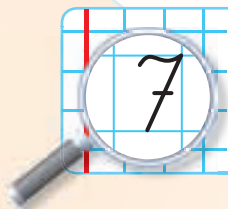

до ре мі фа соль ля сі

Сім нот

Число сім позначають цифрою 7.
Цифра 7 — це **сімка**.

Подивися на лінійку. Число 6 знаходиться між числами 5 і 7.

$$6 + 1 = 7$$

$$6 - 1 = 5$$

7 — наступне число за числом 6.

5 — попереднє число до числа 6.

2 Яке число наступне за числом 4? А попереднє до числа 4?

3 Які числа можна поставити в порожній квадратик?

$$\square > 5$$

$$6 = \square$$

$$\square < 7$$

$$4 > \square$$

4 Склади розповіді за малюнками. Прочитай рівності.

Було

7

Стало

0

$$7 - 7 = 0$$

Було

0

Стало

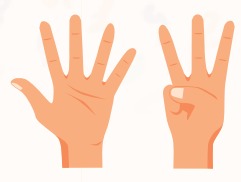

7

$$0 + 7 = 7$$

	7
1	6
2	5
3	4
4	3
5	2
6	1

КРОК 15

Сім козенят

Одна коза

Скільки усього тварин на малюнку?

$7 + 1 = 8$ — вісім.

8	
1	7
2	6
3	5
4	4
5	3
6	2
7	1

Число вісім позначають цифрою 8. Цифра 8 — це **вісімка**.

1 Чи правильно записали рівності?

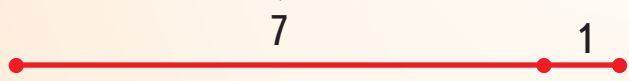
2 Назви пропущені числа.

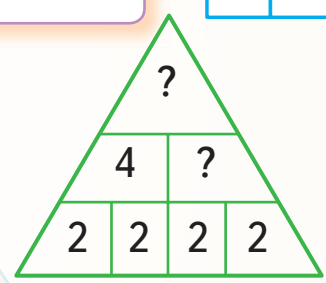
$6 = 7 - 1$

$7 = 6 + 1$

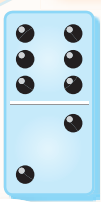

$8 = 7 + 1$

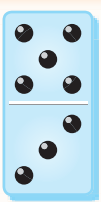

3 Чи правильно, що $8 - 7 = 1$, $7 - 6 = 1$ і $6 - 5 = 1$? Склади розповіді за цими рівностями.

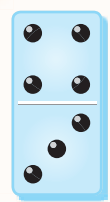
4 Прочитай рівності, які відповідають кісточкам доміно. Склади пропущені.

$6 + 2 = 8$
 $8 - 2 = 6$
 $8 - 6 = ?$

$5 + 3 = 8$
 $?$
 $?$

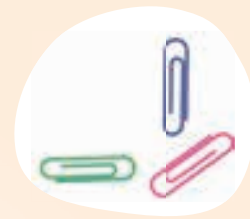
$?$
 $7 - 3 = 4$
 $?$

КРОК 16

1 Склади рівності за малюнками.

Було

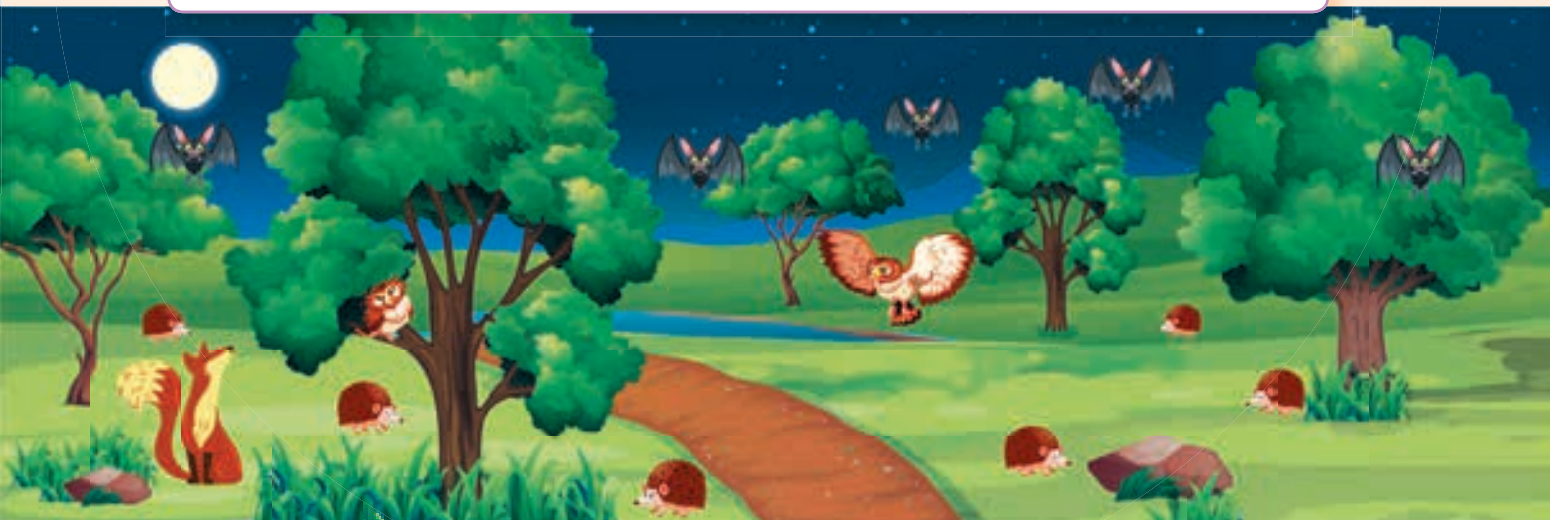

Стало

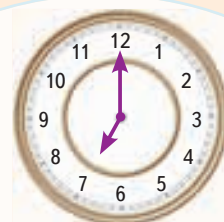
2 Скільки фігур на малюнку? Назви їх. Яких фігур найбільше, а яких — найменше?

3 Які тварини не сплять вночі? Скільки яких тварин на малюнку? Які нерівності можна скласти за малюнком?

4 Котра година на годиннику зараз? На яке число вкаже маленька стрілка наступної години? А вказувала попередньої години?

Яке число наступне за числом 8?

Це число дев'ять, бо $8 + 1 = 9$.

Число дев'ять позначають цифрою 9. Цифра 9 — це **дев'ятка**.

9	
1	8
2	7
3	6
4	5
5	4
6	3
7	2
8	1

1

Назви дні тижня. Який день наступний за суботою? А за неділею?

2

Назви наступне число за 7. Назви попереднє число до 5.

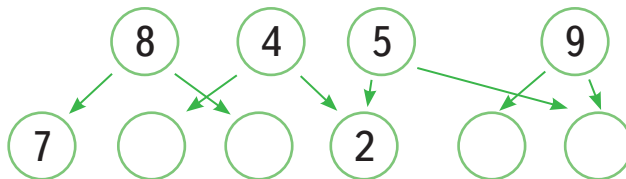
3

Знайди цифри, які ти вже знаєш. Скільки яких цифр на малюнку?

4

Які числа мають бути у порожніх кружечках?

5

Знайди на малюнках дев'ять відмінностей.

КРОК 18

Яке число наступне за 9?
Це число **десять**.

Цифри: 1 0

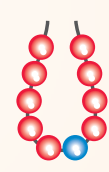

1 Марійці сьогодні виповнюється 10 років. Знайди її торт. Скільки років було Марійці вчора?

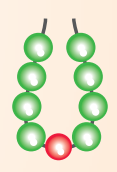

2 Чи правильні рівності?
Склади розповіді за цими рівностями.

$9 + 1 = 10$
 $10 - 1 = 9$
 $10 - 9 = 1$

$8 + 1 = 9$
 $9 - 1 = 8$
 $9 - 8 = 1$

Запишемо по порядку числа від 1 до 10.
Отримаємо **послідовність**.
0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

10	
1	9
2	8
3	7
4	6
5	5
6	4
7	3
8	2
9	1

3 Який знак потрібно поставити між числами?
 $9 \square 7$ $5 \square 10$ $9 \square 9$
 $8 \square 9$ $0 \square 1$ $10 \square 9$

4 Якими купюрами можна розміняти 10 грн?

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

1

Скільки кольорів на Державному прапорі України? Назви їх.

2

Які числа мають стояти замість знаків питань?

1 (?) 3 (?) 5 (?) 7 (?) 9 (?) 11 (?)

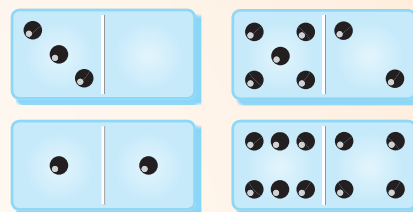
3

Який знак слід написати між числами?

7 □ 4 8 □ 5 6 □ 10 0 □ 4 6 □ 9

4

Які числа відповідають крапкам на кожній частині доміно?
А на всій кісточці?

5

Скільки всього спортсменів?
Назви їх у порядку збільшення зросту. Хто найвищий, а хто найнижчий?

**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

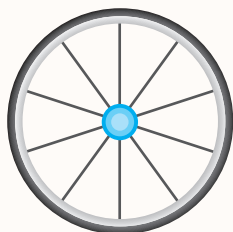
1

Марина та Настя йдуть на прогулянку. Марина не в червоному. У якої дівчини яке пальто?

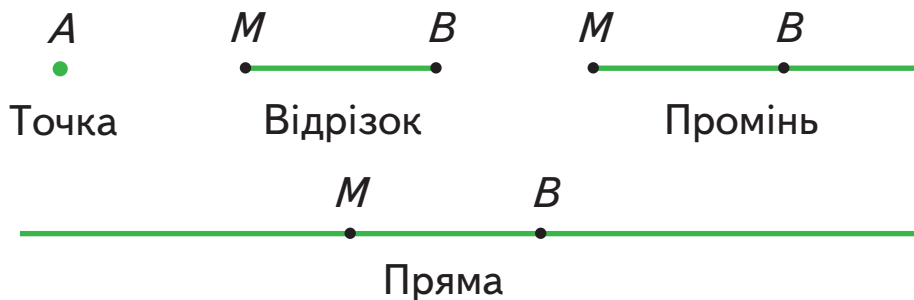
2

Колесо має 10 спиць.
Скільки проміжків між спицями?

ПОДОРОЖ ДО МІСТА «ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ»

1 Що на малюнку схоже на точку? Що на відрізок?

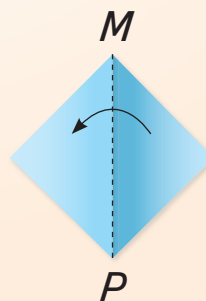

2 Побудуй у зошиті 3 відрізки, 2 промені та 1 пряму.

3	Оля	Толя	Разом
			?

Практична робота

Зроби відрізок перегинанням.
Як зробити 2 відрізки?

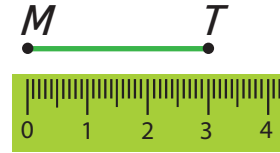
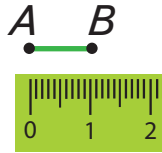
4 Який предмет «зайвий»?

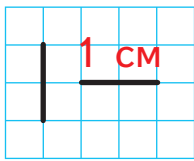
Лінійка — вимірювальний прилад. Лінійкою можна виміряти довжину відрізка у сантиметрах.

$$AB = 1 \text{ см}$$

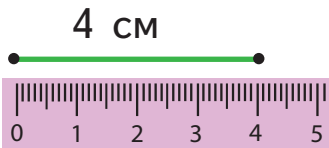
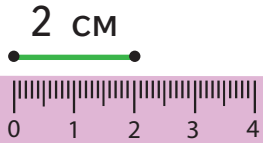
$$MT = 3 \text{ см}$$

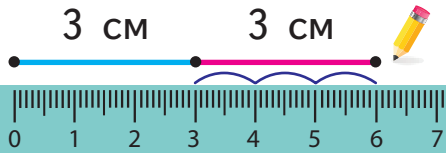
У зошиті 1 см — це довжина двох клітинок.

Так вимірюють довжину відрізків.

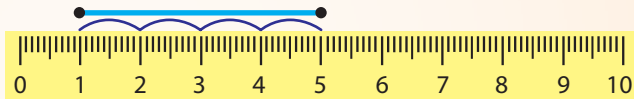
Так будують відрізки заданої довжини.

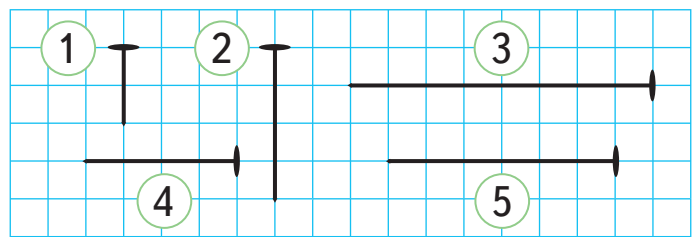
Отже, $3 + 3 = 6$.

1 Як зобразити в зошиті відрізки довжиною 2 см і 3 см?

2 Знайди довжину кожного відрізка.

3 Знайди довжину кожного гвіздка. Результат запиши у таблицю.

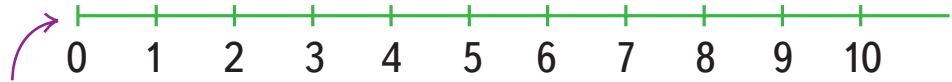

1	2	3	4	5

4 Пригадай склад числа 6. Знайди відповідні числа на лінійці. Чи правильно, що $4 + 2 = 6$ і $5 + 1 = 6$?

Це — числовий промінь.

Початок променя

$5 + 3 = 8.$

Почни з **5**.

Зроби три кроки вправо.

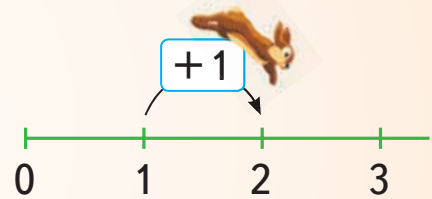
Буде **8**.

- 1** $2 + 5 = ?$ $3 + 2 = ?$ $4 + 6 = ?$ $7 + 1 = ?$

Щоб до числа додати один, потрібно назвати наступне за ним число.

- 2** Чи для кожного їжачка знайдеться черв'ячок?
Чи може якийсь їжачок залишитися голодним?

- 3** На якому місці їжак з яблуком?
Чому інколи їжаки носять яблука на спині?

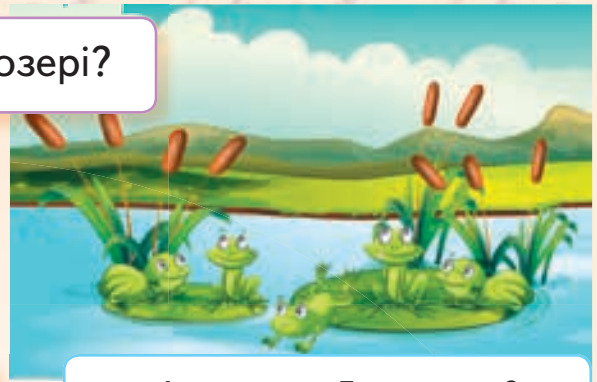
- 4** Яка сніжинка «зайва»?

КРОК 4

1 Скільки жабок на озері?

$$2 + 3 = 5$$

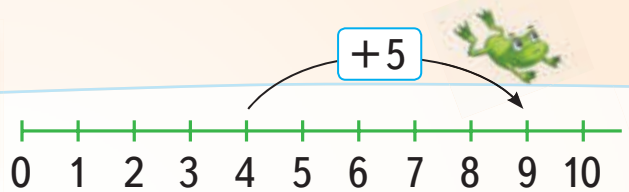
Доданок   Доданок   Сума

2 Скільки очеретин на озері?

$$4 + 5 = 9$$

Доданок   Доданок   Сума

3 Знайди суму за числовим променем.

- $4 + 5 = ?$ $3 + 3 = ?$ $7 + 2 = ?$ $0 + 6 = ?$
 $2 + 1 + 1 = ?$ $3 + 2 + 2 = ?$ $4 + 2 + 1 = ?$

4 Знайди суму. Чи може сума дорівнювати одному з доданків?

Доданок	2	4	6	8	1	3	5
Доданок	7	5	3	2	0	4	2
Сума							

ЛАМАНА

Незамкнена

3 ланки

Замкнена

6 ланок

5 Яка довжина кожної ламаної?

Практична робота

Склади на парті з паличок ламану з трьох ланок. Розглянь 2 випадки.

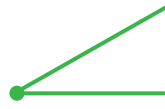

Два промені зі спільним початком утворюють кут.

Кути

Прямий кут

Непрямий кут

Непрямий кут

Знайди на малюнках кути.
Де ще можна побачити кути?

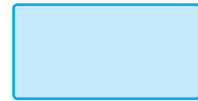
Виклади олівцями кут. Виклади
прямий кут, непрямий кут.

Скільки підводних човнів пливе
ліворуч? Скільки пливе праворуч?
Склади рівність і нерівність.

На які дві однакові фігури
можна розрізати такий
прямокутник?

На два
квадрати

На два
трикутники

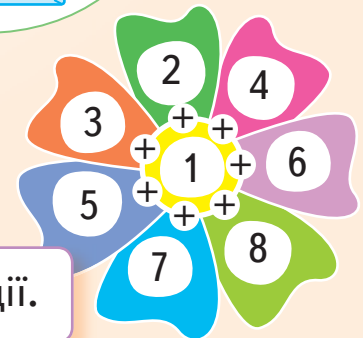
Практична робота

Як ще можна розрізати
цей прямокутник на дві
однакові фігури?

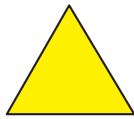

Виконай дії.

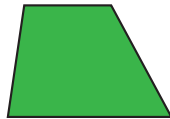

Многокутники

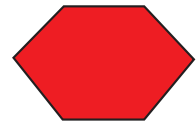

Трикутник

Чотирикутник

?

Шестикутник

1 Опиши кожну фігуру.

2 Використай числовий промінь і порівняй числа.

Порівняння на числовому промені

Менше $5 < 8$ Більше

2 і 5

4 і 0

7 і 9

7 і 5

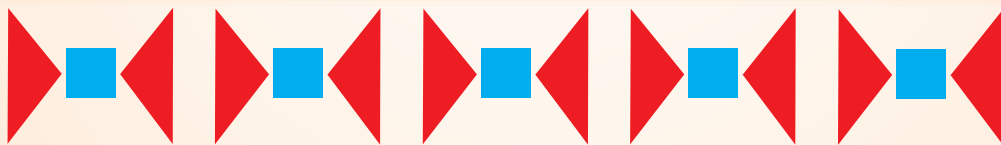
1 і 10

3 Порівняй кількість сторін трикутника і шестикутника. Склади і запиши дві нерівності.

>

<

4 Які фігури утворюють орнамент? Скільки кожної? Який колір має третя фігура? А п'ята?

5 Склади задачі і запиши рівності, що відповідають малюнку.

Практична робота

Виріж із паперу у клітинку квадрат і прямокутник. Як ще називають ці фігури?

Було

Стало

Було

Стало

$$5 - 4 = 1$$

Зменшуване Від'ємник Різниця

$$10 - 3 = 7$$

Зменшуване Від'ємник Різниця

$$5 - 3 = 2.$$

Почни з 5.

Зроби три кроки вліво.

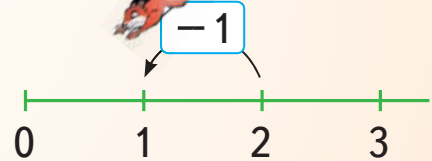
Буде 2.

1 $7 - 5 = ?$ $6 - 2 = ?$ $7 - 4 = ?$ $6 - 1 = ?$

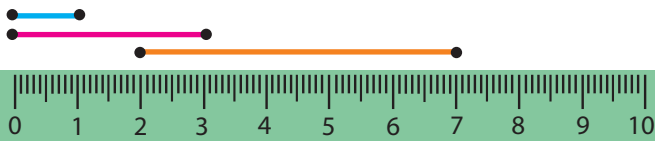
Щоб від числа відняти один, потрібно назвати попереднє до нього число.

2 Знайди різницю. Чи може різниця дорівнювати нулю?

Зменшуване	7	9	6	8	1	4	5
Від'ємник	2	5	3	2	0	4	2
Різниця							

3 Знайди довжину відрізків.

Порівняй числа.

1 і 5

2 і 5

3 і 5

4 і 5

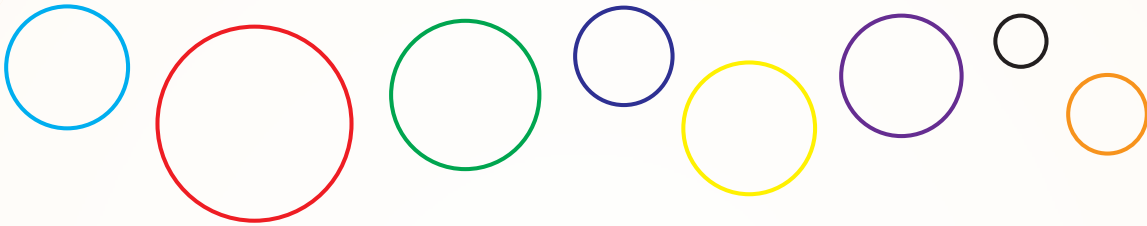
Коло

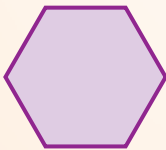
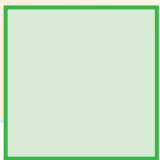
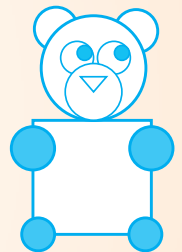
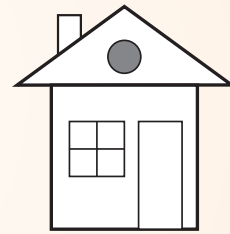
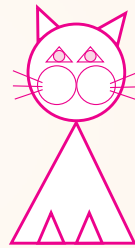
Які ще предмети схожі на коло?

Які фігури на малюнку? Скільки їх? Який колір найбільшої? А найменшої? Скільки фігур ліворуч від синьої?

Які геометричні фігури є на кожному малюнку? Чи є однакові? Скільки їх?

Порівняй кількість сторін квадрата і шестикутника. Склади дві нерівності.

>

<

Як за три влучення набрати 10 балів?

Практична робота

- а) Обведи дно склянки. Яку фігуру маєш?
- б) Зафарбуй внутрішню частину цієї фігури. Як називають утворену фігуру?

Дитячі іграшки

Геометричні фігури

Куб

Куля

Циліндр

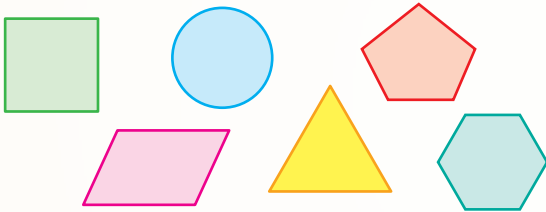
Конус

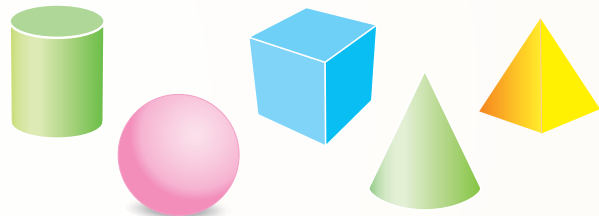
1 Назви ще декілька предметів, форма яких схожа на: куб; кулю; циліндр; конус.

2 Назви зображені геометричні фігури. Скільки їх?

Плоскі

Об'ємні

3 Скільки плодів на кожній гілці? Скільки на обох?

4 Розв'яжи кросворд.

$$\begin{array}{r} 3 \\ - \\ \hline \end{array} = ?$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ - \\ \hline \end{array} = \text{square}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ - \\ \hline \end{array} = 9$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + \\ \hline \end{array} = 2$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + \\ \hline \end{array} = 7$$

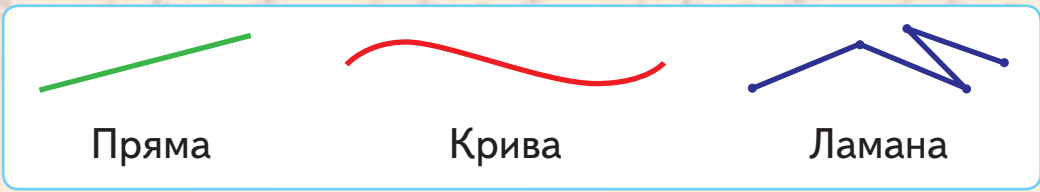
$$\begin{array}{r} \text{square} \\ + \\ \hline \end{array} = \text{square}$$

Практична робота

Побудуй у зошиті прямокутник і квадрат. Порівняй кількість кутів.

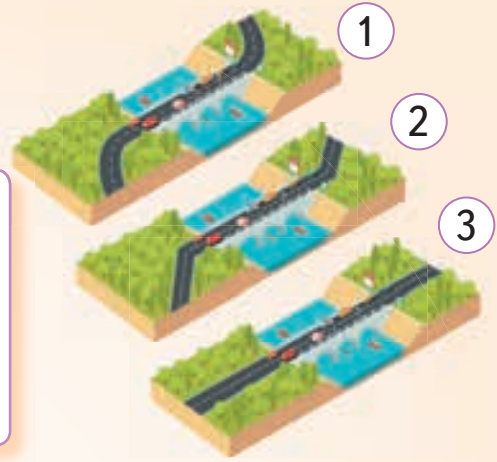
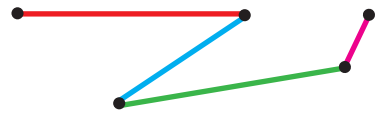

КРОК 10

1 Яка дорога схожа на ламану, на пряму, на криву?

2 Виміряй довжину ланок ламаної. Склади до них рівності і нерівності.

3 Малював Петрусь підряд різних пташок і звірят: і сороку білобоку, і зайчатко косооке, клишоноге каченя, полохливе мишеня, ще й двох Чебурашок. Скільки маєм пташок?

4 Яке число має стояти замість знака питання?

$4 + 5 = ?$

$? + 1 = ?$

$? + ? = ?$

Практична робота

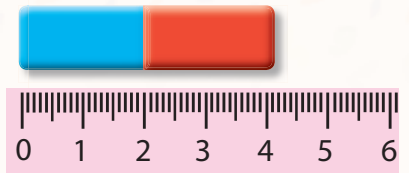

Побудуй незамкнену ламану, яка має стільки ланок, скільки сторін у квадрата.

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

1

Яка довжина гумки?
А її половини?

2

Назви кілька об'ємних фігур.
На які фігури схоже морозиво?

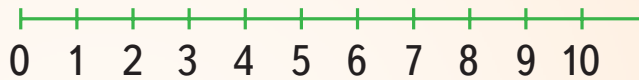

3

Розташуй числа у порядку зростання: 1, 7, 9, 5, 3, 0.

4

Знайди різницю.

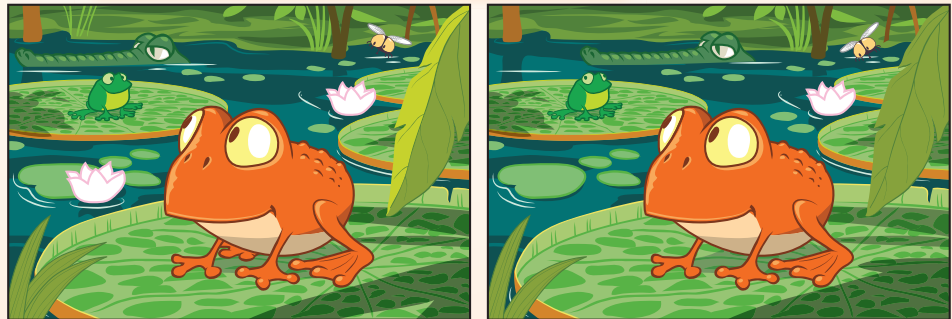

Зменшуване	6	9	6	9	9	6	6
Від'ємник	2	5	3	6	0	6	4

1

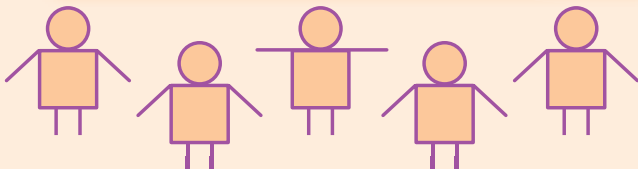
Знайди 10 відмінностей.

**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

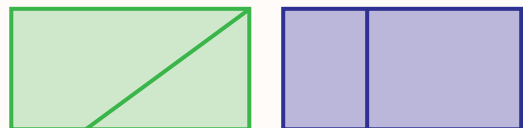
2

Із яких фігур складаються
предмети? Який «зайвий»?

3

Скільки чотирикутників
на кожному малюнку?

ПОДОРОЖ ДО МІСТА «Дії з числами в межах 10»

Таблиці додавання і віднімання числа 1.

$1 + 1 = 2$		$2 - 1 = 1$
$2 + 1 = 3$		$3 - 1 = 2$
$3 + 1 = 4$		$4 - 1 = 3$
$4 + 1 = 5$		$5 - 1 = 4$
$5 + 1 = 6$		$6 - 1 = 5$
$6 + 1 = 7$		$7 - 1 = 6$
$7 + 1 = 8$		$8 - 1 = 7$
$8 + 1 = 9$		$9 - 1 = 8$
$9 + 1 = 10$		$10 - 1 = 9$

1 Обчисли і до кожної рівності склади розповідь.

$4 + 1 = ?$ $4 - 1 = ?$ $8 + 1 = ?$ $8 - 1 = ?$

2 Які нерівності правильні?

$3 + 1 > 3$ $1 + 1 > 2$ $4 + 1 > 5 - 1$

3 Які рівності неправильні?

$3 + 1 = 5 - 1$ $1 + 2 = 4 - 1$ $4 + 1 = 5 - 1$

4 Назви пропущені числа.

5		8		9	
3		2		4	
	4		4		3
1		5			2

5 Які букви пропущені в кожному слові?

к л   к   г

Які з чисел 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 можна записати в порожні квадратики, щоб одержати правильну нерівність?

> 5   < 7   5 >   7 <

Задача

Умова задачі	Запитання
Поспішайко намалював 4 квітки, а Мрійниця домалювала ще 1.	Скільки квітів на малюнку?

Розв'язання. $4 + 1 = 5$.

Відповідь: 5 квітів.

Задача.

На полиці стояло 6 книжок. Мрійниця поставила ще 1 книжку. Скільки книжок тепер стоїть на полиці?

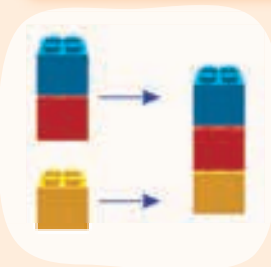
6	1	?
6 +	1 =	7
	7	

Задача. До трьох вагончиків іграшкового потяга Поспішайко приєднав ще один. Скільки вагончиків матиме цей потяг?

Склади задачі за малюнками і розв'яжи їх.

Практична робота

Покажи за допомогою паличок, що через одну точку можна провести багато відрізків.

Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 2.
Придумай задачу до двох із них.

+2

$1 + 2 = 3$	$5 + 2 = 7$
$2 + 2 = 4$	$6 + 2 = 8$
$3 + 2 = 5$	$7 + 2 = 9$
$4 + 2 = 6$	$8 + 2 = 10$

-2

$3 - 2 = 1$	$7 - 2 = 5$
$4 - 2 = 2$	$8 - 2 = 6$
$5 - 2 = 3$	$9 - 2 = 7$
$6 - 2 = 4$	$10 - 2 = 8$

Виконай дії. Прочитай рівності по-різному.

$8 - 1 = ?$	$5 + 1 = ?$	$3 + 1 = ?$	$6 - 1 = ?$
$8 - 2 = ?$	$5 + 2 = ?$	$3 + 2 = ?$	$6 - 2 = ?$

Поясни, як виконують дії, і дай відповідь.

$5 + 2 = ?$	$\underline{5 + 1} + 1 = 6 + \underline{1} = ?$
$7 + 2 = ?$	$\underline{7 + 1} + 1 = 8 + \underline{1} = ?$
$8 - 2 = ?$	$\underline{8 - 1} - 1 = 7 - \underline{1} = ?$
$4 - 2 = ?$	$\underline{4 - 1} - 1 = 3 - \underline{1} = ?$

Скільки рибок на малюнку?
Скільки черв'ячків? Яку нерівність можна записати за малюнком? Скільки риб рухається зліва направо?

Практична робота

Побудуй у зошиті 4 квадрати, а потім ще 2 більші квадрати.
Скільки всього буде квадратів?

1

Задача.

На гілці висіло 10 яблук.
Два впало на землю. Скільки
яблук залишилося на гілці?

10	2	?
10 - 2 =	8	
	8	

2

Задача. У небі було 5 парашутистів.
Два з них уже приземлилося. Скільки
парашутистів ще перебуває в небі?

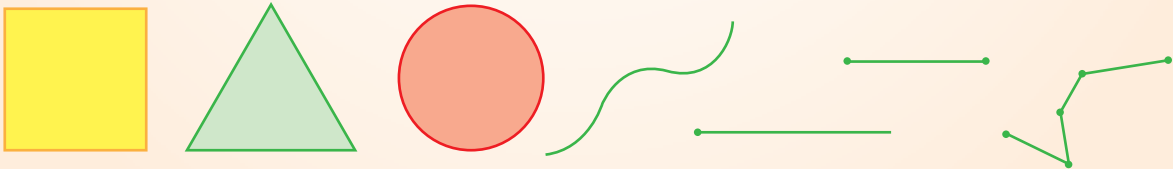
3

Склади задачі і порівняй їх розв'язання.

4

Скільки всього геометричних фігур зображено?
Скільки фігур залишиться, якщо вилучити багатокутники?

5

Склади задачі за малюнками і розв'яжи їх.

Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 3.
Придумай задачу до двох з них.

+ 3

$$\begin{aligned} 1 + 3 &= 4 \\ 2 + 3 &= 5 \\ 3 + 3 &= 6 \\ 4 + 3 &= 7 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 5 + 3 &= 8 \\ 6 + 3 &= 9 \\ 7 + 3 &= 10 \end{aligned}$$

- 3

$$\begin{aligned} 4 - 3 &= 1 \\ 5 - 3 &= 2 \\ 6 - 3 &= 3 \\ 7 - 3 &= 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 8 - 3 &= 5 \\ 9 - 3 &= 6 \\ 10 - 3 &= 7 \end{aligned}$$

Виконай дії. Прочитай рівності по-різному.

$$\begin{array}{cccc} 7 + 1 = ? & 5 - 1 = ? & 4 + 1 = ? & 9 - 1 = ? \\ 7 + 2 = ? & 5 - 2 = ? & 4 + 2 = ? & 9 - 2 = ? \\ 7 + 3 = ? & 5 - 3 = ? & 4 + 3 = ? & 9 - 3 = ? \end{array}$$

Задача. У Мрійниці було 8 суконь для ляльки. 3 із них вона віддала своїй сестрі. Скільки суконь для ляльки залишилось у Мрійниці?

Склади задачі за малюнками.

Скільки часу Олесь читав книжку?

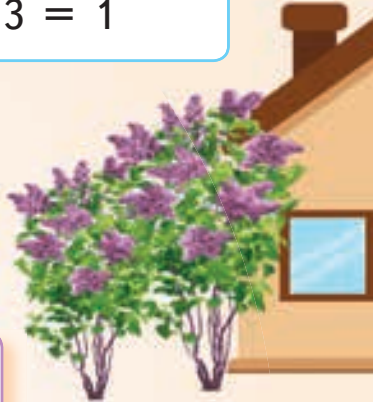
Побудуй 3 квадрати, що мають тільки одну спільну точку.

КРОК 6

Стільки ж   Більше на...   Менше на...

4 = 4   5 більше 3 на 2   3 менше 4 на 1
 $5 - 3 = 2$ $4 - 3 = 1$

1 **Задача.** Біля будинку росло 2 кущі бузкуку і **стільки ж** кущів калини. Скільки кущів калини росло біля будинку?

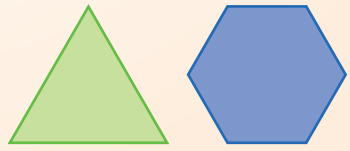

2 У якому рядку більше : яблук? На скільки?

3 **Задача.** Курка веде за собою 7 курчат, а гуска — 3 гусенят. Хто з них має більше дитинчат? На скільки?

4 На скільки менше сторін має трикутник, ніж шестикутник?

5 Склади кілька задач за малюнком.

Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 4.
До кожної рівності придумай задачу.

+4

$1 + 4 = 5$

$4 + 4 = 8$

$2 + 4 = 6$

$5 + 4 = 9$

$3 + 4 = 7$

$6 + 4 = 10$

-4

$5 - 4 = 1$

$8 - 4 = 4$

$6 - 4 = 2$

$9 - 4 = 5$

$7 - 4 = 3$

$10 - 4 = 6$

Обчисли. Склади подібні завдання.

$4 + 3 = ? \quad 3 + 4 = ? \quad 2 + 4 = ? \quad 4 + 2 = ?$

		
	4	2
	3	4

Мрійниця і Поспішайко лічили метеликів та жучків. Їх результати у таблиці.

Хто побачив більше метеликів?

На скільки?

Хто побачив більше жучків? На скільки?

Хто побачив більше комах? На скільки?

Скільки предметів схожі на куб?
Скільки предметів схожі на кулю?

Практична робота

Побудуй кут і зафарбуй його внутрішню частину.

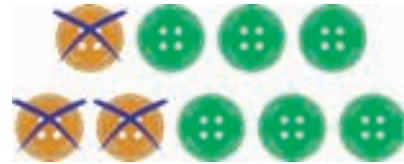

Збільшення і зменшення числа на кілька одиниць

4 збільшити
на 3 одиниці, буде 7

9 зменшити
на 3 одиниці, буде 6

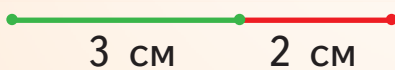
1 Прочитай рівність і поясни її.

2 Виміряй довжину кожного відрізка.
Який відрізок довший?
На скільки?
Який відрізок коротший?
На скільки?

3 Склади задачі за малюнками і розв'яжи їх.

4 Обчисли і прочитай зашифроване слово.

$3 + 4$	$4 - 4$	$6 - 3$	$3 - 3$

0 - О, 3 - Л, 7 - К

5 Яке число потрібно поставити замість знака питання?

$$\begin{array}{|c|} \hline +? \\ \hline \frac{3}{10} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline -? \\ \hline \frac{7}{10} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline +? \\ \hline \frac{7}{9} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|} \hline -? \\ \hline \frac{5}{7} \\ \hline \end{array}$$

Прочитай таблиці додавання і віднімання числа 5.
Придумай задачу до двох із них.

+5

$$\begin{aligned} 1 + 5 &= 6 \\ 2 + 5 &= 7 \\ 3 + 5 &= 8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4 + 5 &= 9 \\ 5 + 5 &= 10 \end{aligned}$$

-5

$$\begin{aligned} 6 - 5 &= 1 \\ 7 - 5 &= 2 \\ 8 - 5 &= 3 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 9 - 5 &= 4 \\ 10 - 5 &= 5 \end{aligned}$$

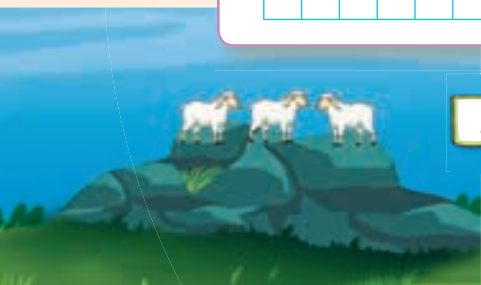
Обчисли. Назви компоненти дій.

$$2 + 2 = ? \quad 3 + 3 = ? \quad 4 + 4 = ? \quad 5 + 5 = ?$$

Знайди помилки у записах.

$3 + 2 + 5 = 10$	$4 + 5 + 1 = 10$	$1 + 5 + 3 = 10$
$5 - 5 + 2 = 2$	$8 - 5 - 1 = 4$	$9 - 5 - 4 = 0$

Задача. На горі пасеться 3 овечки,
а під горою — на 5 овечок більше.
Скільки овець пасеться під горою?

Склади правильні нерівності з числами: 3, 5, 7, 9.

У Мрійниці є 5 гривень. У Поспішайка —
4 гривні. Що можуть купити діти?
А якщо складуться?

КРОК 10

1 Чим відрізняються малюнки?

2 Доповни рівності. Прочитай їх.

$2 + 3 = ? \quad 3 + 2 = ?$

$1 + 3 = ? \quad 3 + 1 = ?$

$2 + 1 = ? \quad 1 + 2 = ?$

3 Поясни, як виконали додавання.

$2 + 7 = 7 + 2 = 9$

$3 + 5 = 5 + 3 = 8$

Переставний закон додавання

$2 + 3 = 3 + 2$

$1 + 3 = 3 + 1$

$2 + 1 = 1 + 2$

4 Обчисли.

$3 + 6 = ? \quad 3 + 7 = ? \quad 3 + 4 = ?$

$1 + 7 = ? \quad 1 + 5 = ? \quad 2 + 6 = ?$

5 **Задача.** У Поспішайка 6 наклейок, а у Мрійниці — 4. У кого наклейок більше? На скільки? Скільки наклейок у них разом?

6 Які числа «сховалися»?

$? + 2 = ?$

$2 + 1 = ? \quad ? - 2 = ?$

$1 + 1 = 2 \quad ? - 1 = 2$

Як пов'язані дії додавання і віднімання?

$$\begin{array}{c} 1 + 4 = 5 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 5 - 4 = 1 \quad 5 - 1 = 4 \end{array}$$

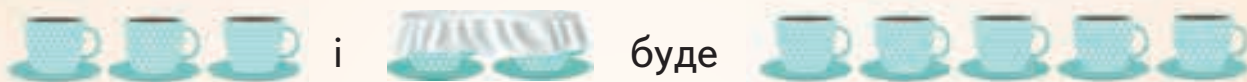
1 → Склади по дві рівності, що містять дію віднімання.

$2 + 3 = 7$

$3 + 2 = 5$

$6 + 4 = 10$

2 → Скільки чашок приховано під серветкою?

Як знайти невідомий доданок?

$3 + \square = 5$

$5 - 3 = 2$

Перевірка. $3 + 2 = 5$.

3 → Хто куди покладе картку?

$6 + \square = 9 \quad 7 + \square = 8$

$\square + 2 = 6 \quad \square + 5 = 10$

4 → **Задача.** Школа має 4 поверхи, а будинок навпроти — на 5 поверхів більше. Скільки поверхів у будинку?

5 → Виміряй довжину відрізків і склади задачу.

КРОК 12

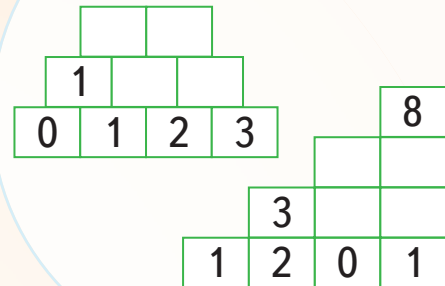
1 **Задача.** Біла кролиця привела 3 кроленят, а чорна — на 7 більше. Скільки кроленят привела чорна кролиця?

на 7 більше

?

2 Заповни пропуски.

3 Склади задачі за малюнками.

Було

Стало

?

на 4 менше

?

на 2 більше

4 Який знак слід поставити у квадратику?

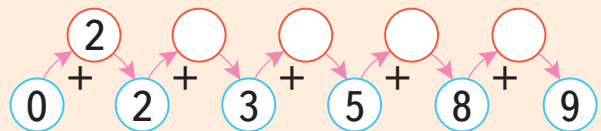
$6 + 2 \square 8 + 2$ $7 - 2 \square 3 + 2$ $10 - 2 \square 5 + 2$

5 **Задача.** Микиті потрібно купити 9 кг картоплі. Він може підняти лише 4 кг. Скільки разів доведеться ходити до магазину?

6 Зараз і через кожні 2 години дідусь має пити ліки. Назви ці години до сну.

7 Заповни порожні кружечки.

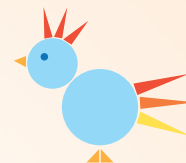
1

Розв'яжи «кругові» приклади.

$$\begin{array}{ccccc}
 \square - 3 & \square + 5 & \square - 1 & & \\
 \uparrow & & & & \\
 5 + 2 & \text{-----} & \square + 2 & & \\
 \square - 1 & \square + 3 & \square - 7 & &
 \end{array}$$

2

Які геометричні фігури можна побачити на малюнку?

3

Які числа мають стояти у порожніх квадратиках?

$$3 + \square = 4 \quad 2 \quad + \square = 7 \quad 5 \quad + \square = 9$$

4

Ніна та Олег подорожували Україною зі своїми сім'ями.

Кам'янець-Подільська фортеця

Коломийський музей писанки

Київський оперний театр

Білгород-Дністровська фортеця

м. Умань, Софіївка

Скільки визначних місць відвідав кожен?
Хто і на скільки більше відвідав визначних місць?

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

1

На скільки вершин більше має шестикутник, ніж квадрат?

2

Знайди суму.

Доданок	2	3	6	5	7	5	6
Доданок	4	3	0	1	2	4	3
Сума							

3

Яке число треба поставити замість знака питання?

+2	7	4	?	5	-3
	9	?	10	?	
	4	?	?	?	
	7	8	6	5	

4

Заповни пропуски.

	2		
2	1	1	3

+?

3
10

-?

8
10

7
10

+?

5
9

-?

**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

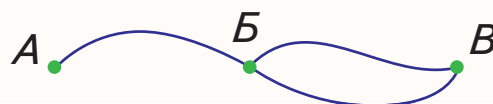
1

У класі було 10 учнів. Трьох викликали до дошки. Скільки учнів залишилося в класі?

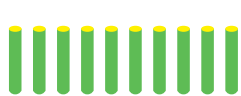

2

Скільки доріг ведуть з міста А до міста В?

ПОДОРОЖ ДО МІСТА «ЛІЧБА ДЕСЯТКАМИ В МЕЖАХ 100»

Десять

буде

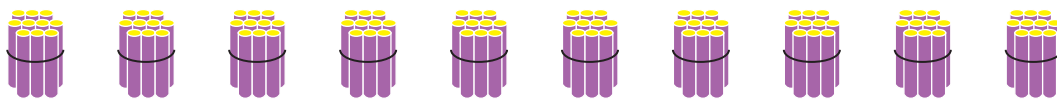

Десяток

$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 10$$

Десяток — нова лічильна (розрядна) одиниця.

$$10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 100$$

Десять десятків складають одну **СОТНЮ**.

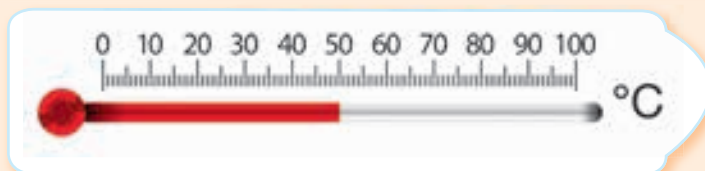
1

Прочитай, запиши і запам'ятай назви розрядних чисел.

Число	Назва	Модель	
10	дéсять		
20	двáдцять		
30	трíдцять		
40	со́рок		
50	п'ятдеся́т		

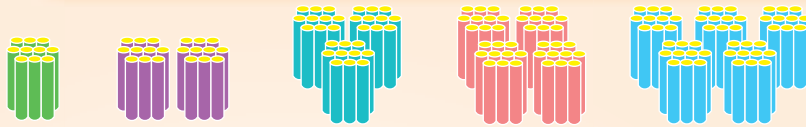
2

Прочитай числа на термометрі.

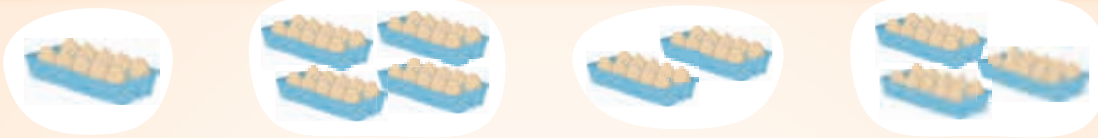

1 Скільки паличок на кожному малюнку?

2 Скільки лотків з яйцями на кожному малюнку? А яєць?

3 Поясни схеми.

4 Прочитай числа на спідометрі.

5 Назви попереднє і наступне числа.

20	40	30
----	----	----

6 Склади і розв'яжи кілька задач.

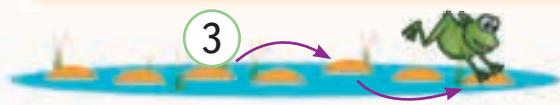

Практична робота

Зафарбуй 10 клітинок у зошиті червоним кольором, 10 синім, 10 зеленим. Скільки зафарбованих клітинок?

7 У якому напрямку стрибає жаба в кожному з випадків?

$$3 + ? + ? = ?$$

$$7 - ? - ? = ?$$

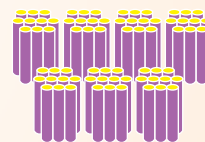
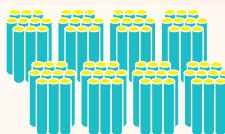
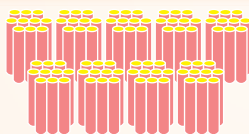
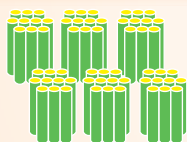

Прочитай і запам'ятай назви розрядних чисел.

Число	Назва	Модель	
60	шістдеся́т		
70	сі́мдеся́т		
80	ві́сімдеся́т		
90	де́в'яно́сто		
100	сто́		

Скільки паличок на кожному малюнку?

Назви попереднє і наступне числа. Запиши в зошиті трійки чисел.

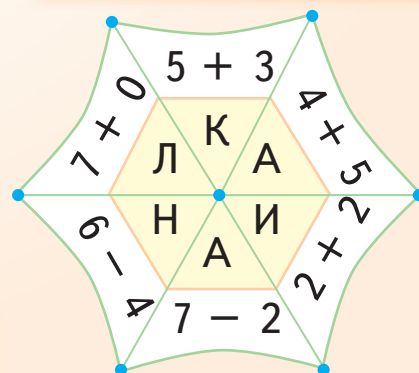
	50	
	30	

	20	
	70	

	80	
	40	

Прочитай слово.

3 дес. + 2 дес. = 5 дес.

7 дес. + 1 дес.

9 дес. - 2 дес.

5 дес. + 4 дес.

6 дес. - 5 дес.

8	5	7	4	2	9

Прочитай числа. Які числа сховалися?

Числові вирази

Числові вирази на одну дію

$2 + 3$

$14 - 2$

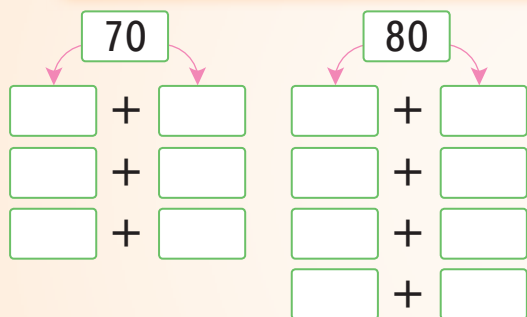
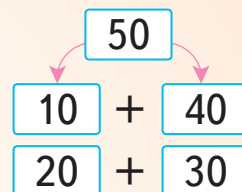
Числові вирази на дві дії

$22 - (7 + 11)$

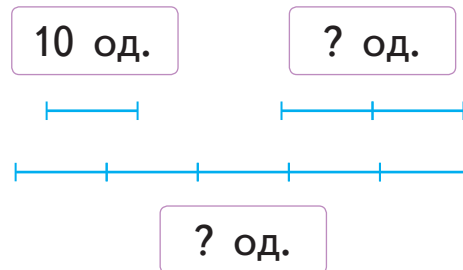
$44 + (2 - 1)$

Заповни порожні клітинки за зразком.
Запиши в зошиті утворені числові вирази.

Користуючись малюнком, порівняй числа 20 і 50, 20 і 10, 10 і 50.

Склади задачі за малюнком.

Що ти бачиш на малюнку?
Яку форму вони мають?

Вишикуй смайликів за зростанням номерів.

КРОК 5

1

Знайди і назви всі числа від 1 до 10 і десятки від 10 до 100.

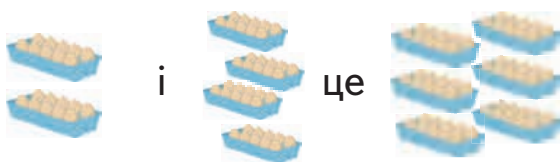
30 70 4 90 20 50 2 100 7 9 40 1 10 6 3 60 8 5 80

2

Скільки яєць купили мама і тато разом?

Десятки додають і віднімають так само, як і одиниці.

$$\begin{array}{ccccccc} \textcircled{2} & + & \textcircled{4} & = & \textcircled{6} & & \\ \text{десятки} & & \text{десятки} & & \text{десятків} & & \\ 20 + 40 = 60 & & & & & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc} \textcircled{3} & - & \textcircled{1} & = & \textcircled{2} & & \\ \text{десятки} & & \text{десяток} & & \text{десятки} & & \\ 30 - 10 = 20 & & & & & & \end{array}$$

3

Виконай дії.

$30 + 20$	$40 + 50$	$60 + 30$	$10 + 60$	$50 + 50$
$30 - 10$	$50 - 30$	$90 - 40$	$70 - 20$	$60 - 50$

4

На скільки одна іграшка дорожча за іншу?

90 грн

50 грн

на ?

5

Скільки трикутників на малюнку? Розсуди Мрійницю і Поспішайка.

3

2

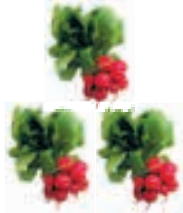
КРОК 6

1 Хто використав більше редисок? На скільки?

Таня

Галя

$$5 > 3$$

$$50 > 30$$

$$5 - 3 = 2$$

$$50 - 30 = 20$$

2 Які знаки слід написати в кружечках?

$$90 \text{ ? } 80$$

$$70 \text{ ? } 30$$

$$20 \text{ ? } 10$$

$$10 \text{ ? } 50$$

$$50 \text{ ? } 60$$

$$20 \text{ ? } 70$$

$$40 \text{ ? } 80$$

$$30 \text{ ? } 30$$

3 Виконай дії.

$$10 + 10$$

$$30 + 20$$

$$40 + 50$$

$$60 + 30$$

$$20 + 40$$

$$70 - 20$$

$$50 - 30$$

$$60 - 20$$

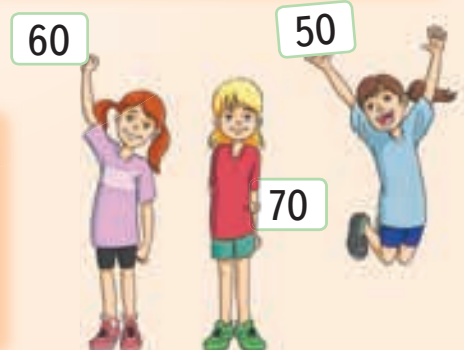
$$80 - 70$$

$$90 - 30$$

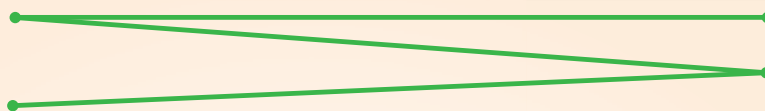
4 Вишикуй спортсменів за спаданням їх номерів. Запиши і прочитай утворену числову послідовність.

5 Яка з дівчаток отримала найбільше очок у грі? А найменше? Збільш на 20 кількість очок, зароблених у грі кожною з дівчат.

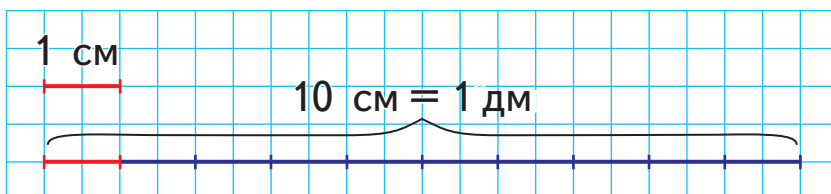

Знайди довжину ламаної, якщо кожна її ланка дорівнює 10 см.

Складний метр схожий на ламану. Він має 10 ланок. Довжина кожної ланки 10 см, або 1 дм (дециметр). Довжина усіх ланок 1 метр.

Запиши в зошиті:

$$1 \text{ м} = 10 \text{ дм}$$

$$1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$$

$$1 \text{ м} = 100 \text{ см}$$

10 дециметрів — це 1 метр
 10 сантиметрів — це 1 дециметр
 100 сантиметрів — це 1 метр

$$4 \text{ дм} = 10 \text{ см} + 10 \text{ см} + 10 \text{ см} + 10 \text{ см} = 40 \text{ см.}$$

$$2 \text{ дм} = \square \text{ см}$$

$$3 \text{ дм} = \square \text{ см}$$

$$5 \text{ дм} = \square \text{ см}$$

$$3 \text{ м} = \square \text{ дм}$$

$$4 \text{ м} = \square \text{ дм}$$

$$2 \text{ м} = \square \text{ дм}$$

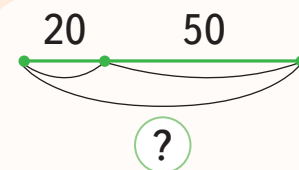

У саду росте 30 яблунь і 10 слив.
 Скільки всього дерев росте у саду?

$$\begin{array}{l} \text{Яб.} - 30 \\ \text{Сл.} - 10 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{Яб.} - 30 \\ \text{Сл.} - 10 \end{array}} \right\} ?$$

Склади задачі за малюнками.

1

$20 \text{ см} = 10 \text{ см} + 10 \text{ см} = 1 \text{ дм} + 1 \text{ дм} = 2 \text{ дм}$

$30 \text{ см} = \square \text{ дм} \quad 20 \text{ дм} = \square \text{ м} \quad 50 \text{ дм} = \square \text{ м}$

2

Виконай дії.

$20 + 10$	$70 - 60$	$10 + 40$	$60 - 20$
$90 - 50$	$60 + 20$	$50 - 20$	$30 + 10$

3

Зменш на 30 число ягід у кожному кошику.

70

60

50

90

4

Миколка зібрав 50 помідорів, а Василько 20 помідорів. Скільки помідорів зібрали Миколка і Василько разом?

Миколка — 50	} ?
Василько — 20	

5

Знайди невідомий доданок.

$60 + \square = 90$

$\square + 20 = 60$

$\square + 50 = 70$

$70 + \square = 80$

6

Які числа мають стояти замість знаків питань?

$7 - 0$

$5 - ?$

$9 - ?$

$6 + 1$

7

$5 + ?$

$7 - ?$

5

$3 + ?$

$10 - ?$

9

$7 + ?$

Практична робота

Виріж смужку паперу завдовжки 1 дм.
 Перегни її навпіл. Виміряй довжину отриманої смужки.
 На скільки сантиметрів ціла смужка довша за половину?

10 гривневих монет буде 1 гривневий монета або 1 гривневий банкнота

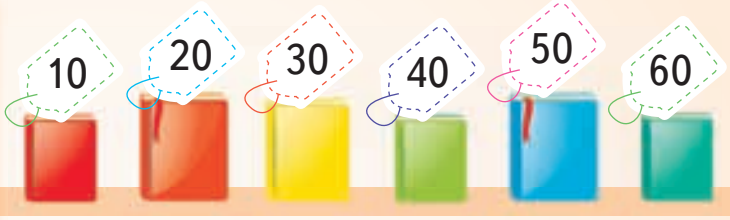
10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 100

10 гривневих монет буде 1 гривневий банкнота

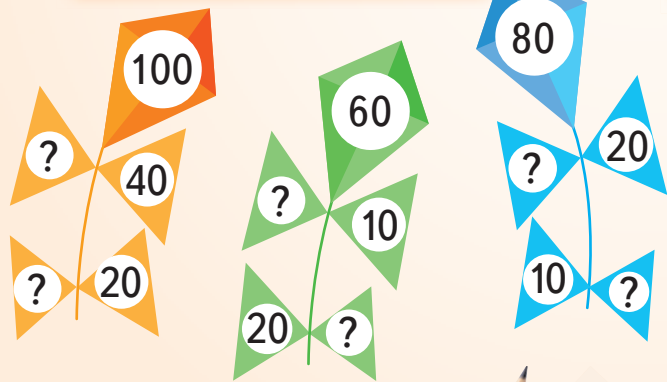
1 Які ще є банкноти?

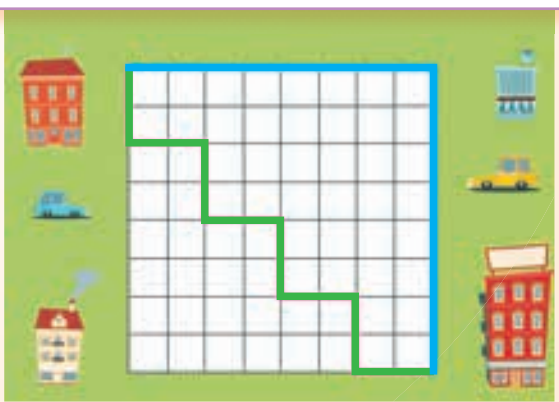
2 Які 2 книжки можна купити за 50 грн? Якою буде решта в кожному випадку?

3 Які числа треба поставити замість знаків питань?

4 Доріжка Мрійниці (зелена) чи Поспішайка (блакитна) є довшою?

Практична робота

Побудуй прямокутник, довжина якого 10 см, а ширина 1 см. Скільки він має клітинок? Зафарбуй кожен клітинку так, щоб поруч не було однакових кольорів.

КРОК 10

1

Знайди значення виразу.

$$10 + 20 + 30$$
$$60 + 10 + 20$$

$$20 + 30 + 40$$
$$70 + 10 + 20$$

$$10 + 40 + 20$$
$$50 + 10 + 20$$

2

Скільки грошей є у Поспішайка? Скільки у Мрійниці?
У кого більше? На скільки?

3

У горах паслося 50 овець. Ще 30 овець паслися в долині. Скільки всього овець вийшло на пасовище?

4

Сашко мав 40 кульок. Сестрі він віддав 10 кульок. Скільки кульок залишилося у Сашка?

Мав — 40
Віддав — 10
Залишилось — ?

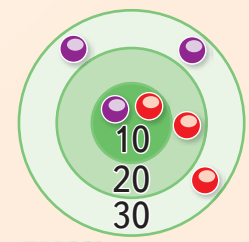
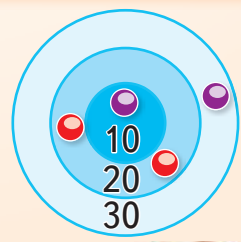
5

Значення якого виразу більше?

$$10 + 20 \text{ чи } 30 - 10$$
$$20 + 30 \text{ чи } 40 + 10$$
$$40 + 20 \text{ чи } 90 - 20$$
$$70 - 30 \text{ чи } 50 - 20$$

6

Мрійниця і Поспішайко грали в гру, кидаючи кулі кожен свого кольору. Хто скільки заробив очок у кожній грі? Хто виграв у кожній грі?

1 Заповни порожні клітинки.

Зменшуване		50		90			70
Від'ємник	70	20	30	50	40	30	50
Різниця	30		50		10	60	

2 Знайди значення виразу.
 $40 - 20 + 30$ $20 + 30 - 40$
 $60 + 10 - 20$ $70 - 10 + 20$

3 Як можна розміняти монету 50 копійок?

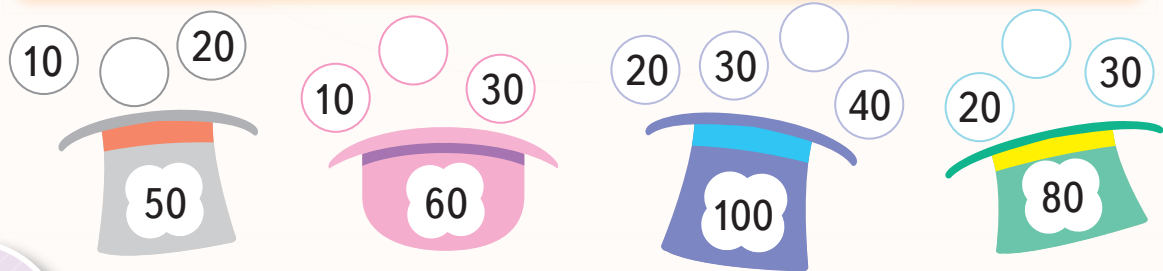
4 Склади правильні нерівності з числами: 20, 50, 60, 80.

5 Перевір, чи правильно виконані завдання.

$30 + 50 = 80$	$40 + 50 < 10$	$10 \text{ см} = 1 \text{ дм}$
$50 - 50 = 100$	$80 - 20 > 40$	$100 \text{ к.} = 10 \text{ грн}$

6 Загальна кількість місць для пасажирів у автобусі 90, а місць для сидіння — 20. Скільки осіб може їхати цим автобусом стоячи?

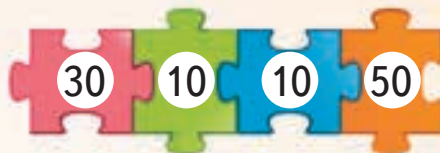
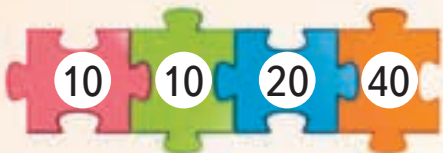
7 Які числа мають бути записані на порожніх картках?

Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ

1 Розв'яжи «кругові» приклади.

$$\begin{array}{ccccccc} \square - 20 & 10 + 50 & \rightarrow & \square - 20 & & & \\ \square - 70 & & & & & & \square + 30 \\ & \square + 60 & & \square + 10 & & \square - 40 & \end{array}$$

2 Дізнайся суму чисел на пазлах у кожного.
У кого більше? На скільки?

3 На одній сорочці є 10 гудзиків.
Скільки гудзиків на сорочках 7 гномів?

МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ

1 Яких помилок припустився художник?

2 Знесли докупи 5 стіжків сіна і 3 стіжки сіна.
Скільки стіжків стало?

ПОДОРОЖ ДО МІСТА «ДВОЦИФРОВІ ЧИСЛА»

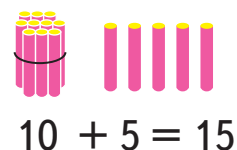
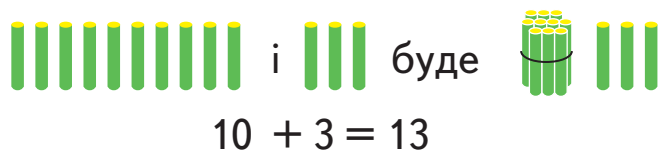

Назви відомі тобі числа.

$10 + 1 = 11$, $11 + 1 = 12$, $12 + 1 = 13$, ...
Кожне наступне число більше за попереднє на 1.

Так утворюють числа, більші десяти.

Запам'ятай, як читають числа від 11 до 15.

11 одина́дцять		один на десять (дцять)
12 двана́дцять		два на десять
13 трина́дцять		три на десять
14 чотирна́дцять		чотири на десять
15 п'ятна́дцять		п'ять на десять

Прочитай числа на циферблаті годинника.

Запиши число у вигляді суми розрядних доданків.

$12 = 10 + \square$ $13 = \dots$ $14 = \dots$ $15 = \dots$

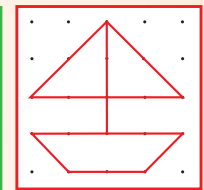
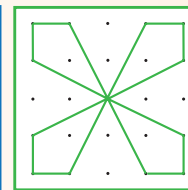
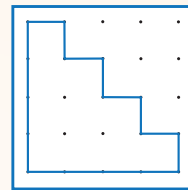

Який знак слід поставити замість квадратика?

$11 \square 15$ $12 \square 14$ $15 \square 12$ $13 \square 14$ $13 \square 11$

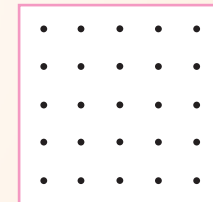
Скільки точок з'єднала Мрійниця, щоб намалювати кожен малюнок?

Практична робота

Побудуй квадрат з точками в зошиті і намалюй свій малюнок.

Запам'ятай, як читають числа від 16 до 19.

16 шістна́дцять

шість на десять (дцять)

17 сімна́дцять

сім на десять

18 вісімна́дцять

вісім на десять

19 дев'ятна́дцять

дев'ять на десять

Запиши число у вигляді суми розрядних доданків.
 $17 = 10 + \square$ $18 = \dots$ $16 = \dots$ $19 = \dots$

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Що зображено на малюнку?
 Прочитай числа третього рядка.
 Які числа в цьому місяці припадають на суботу і неділю?

Запиши попереднє і наступне число.

	15	
	18	

	13	
	17	

	19	
	11	

Виконай дії.

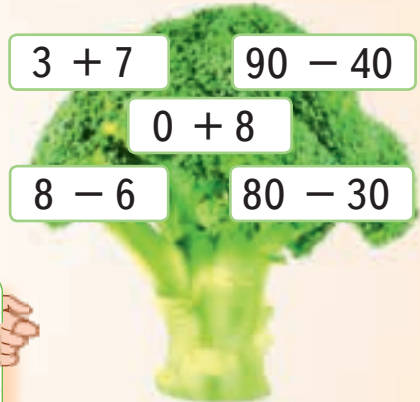
$3 + 7$

$90 - 40$

$0 + 8$

$8 - 6$

$80 - 30$

Практична робота

Побудуй відрізок завдовжки 1 дм 2 см.
 Запиши і прочитай його довжину у сантиметрах.

Порівняй. Який знак слід поставити замість квадратика?
 $17 \square 15$ $19 \square 16$ $17 \square 18$ $19 \square 14$ $13 \square 18$

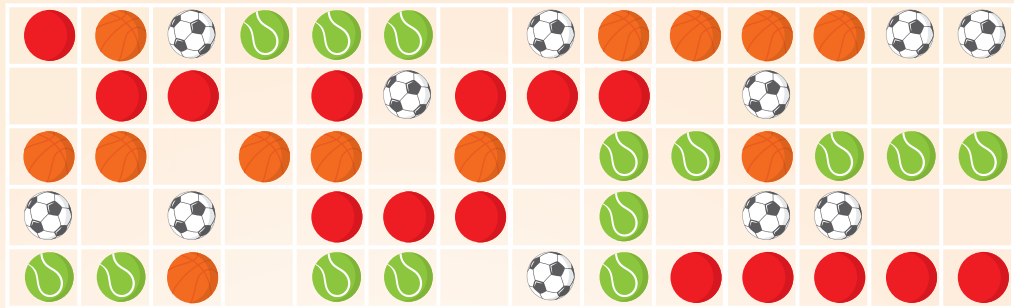

Біля чергової на вокзалі проходить поїзд.
 За тепловозом був вагон № 18, потім — № 17.
 Назви номери решти вагонів у порядку спадання.

Скільки м'ячів кожного кольору на малюнку?

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 — перший десяток
 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 — другий десяток

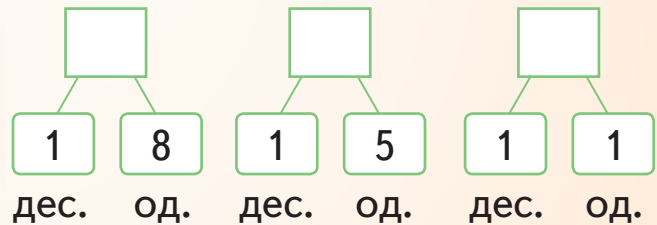
Двоцифрові числа

Десятки	Одиниці
1	2

Десятки	Одиниці
1	5

Які числа мають стояти у порожніх квадратах?

Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

2 кг

6 кг

на ? кг

— 7 хв

— ?, на 2 хв >

На які геометричні фігури схожі ці предмети?

КРОК 5

 і буде і і буде
 і буде

$12 + 3 = 10 + 2 + 3 = 10 + 5 = 15$

1 Знайди суму і прочитай утворені рівності.

$15 + 3 = 10 + 5 + 3 = 10 + 8 = 18$

$11 + 4$

$12 + 6$

$13 + 5$

$14 + 6$

$15 + 2$

$16 + 3$

$17 + 0$

$18 + 1$

2 Виконай дії за зразком.

$7 + 2 = 9$

$3 + 4$

$1 + 6$

$4 + 5$

$17 + 2 = 19$

$13 + 4$

$11 + 6$

$14 + 5$

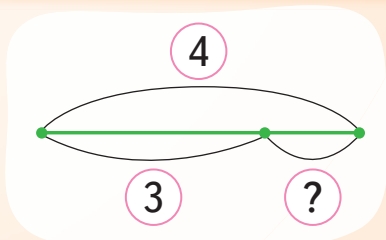
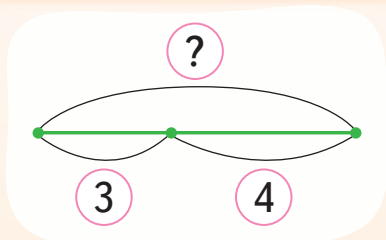
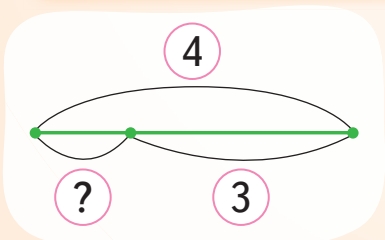
$7 + 12 = 19$

$3 + 14$

$1 + 16$

$4 + 15$

3 Вибери схему до задачі, яку можна розв'язати за допомогою виразу $4 + 3$. Склади задачу за такою схемою.

4 Які числа треба поставити замість знаків питань?

Числа третього, четвертого і п'ятого десятків.

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50

Читають числа як розрядні доданки.

Десятки	Одиниці
2	6

Десятки	Одиниці
4	4

$$26 = 2 \text{ дес.} + 6 \text{ од.} = 20 + 6 \text{ — двадцять шість}$$

$$44 = 4 \text{ дес.} + 4 \text{ од.} = 40 + 4 \text{ — сорок чотири}$$

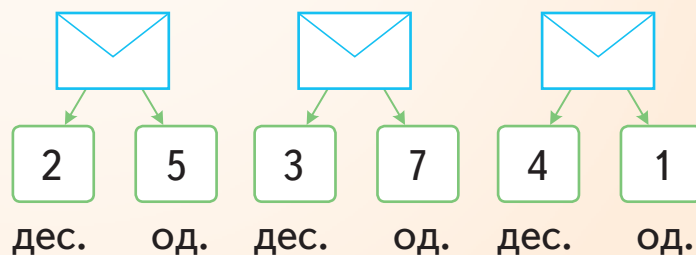
Запиши у вигляді суми розрядних доданків.

33, 41, 27, 34, 45, 29, 25, 31, 42.

Прочитай утворені рівності.

Назви номер будинка, куди листоноша має віднести конверти.

Полічи від 25 до 45 і у зворотному порядку.

Склади вираз і задачу за малюнком.

1 Знайди і назви всі числа від 1 до 30.

30 4 11 2 21 7 12 16 19 22 14 29 15
9 17 8 1 23 10 6 25 28 3 26 20 13 5 18 24

2 Запиши і прочитай числа, які складаються з:
2 дес. 5 од.   3 дес. 9 од.   4 дес. 9 од.

3 Порівняй кількість грошей у дітей.

Мрійниця

Ніна

Іван

4 Порівняй кількість м'ячів на малюнку.
Як порівняти одноцифрове та двоцифрове числа?

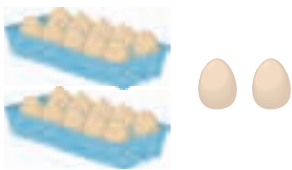

2

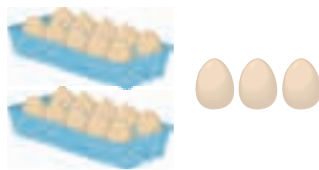

10

На якому малюнку більше яєць?

2 дес. 2 од. = 22   2 дес. 3 од. = 23
22 < 23

Якщо кількість десятків в обох числах однакова, то більшим буде те число, у якого більша кількість одиниць.

5 Порівняй числа.

27 і 20

43 і 3

35 і 37

Числа 51–100.

51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

$76 = 7 \text{ дес.} + 6 \text{ од.} = 70 + 6$ — сімдесят шість

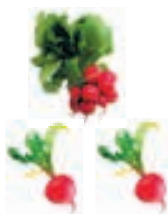
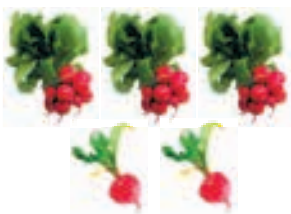
$83 = 8 \text{ дес.} + 3 \text{ од.} = 80 + 3$ — вісімдесят три

1 Запиши у вигляді суми розрядних доданків.

83, 91, 67, 54, 65, 89, 55, 98, 52.

Порівняй кількість редисок
на малюнку.

Із двох двоцифрових чисел більшим є те число, кількість десятків у якого більша.

3 дес. 2 од. = 32   1 дес. 2 од. = 12

$32 > 12$

2 Порівняй числа.

45 і 24   30 і 32

63 і 61   72 і 9

34 і 18   7 і 25

3 Чим відрізняються числа

89 і 98, 69 і 96?

Які з чисел більші?

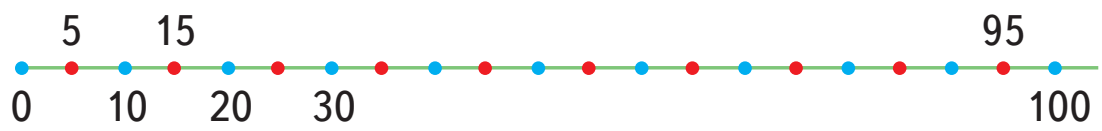
КРОК 10

1 Запиши і прочитай числа у порядку зростання.
25, 20, 40, 75, 10, 60, 15, 30, 50, 80, 95, 55.

2 Поясни, як утворюють і читають числа.
На що вказує цифра 1 у кожному числі?

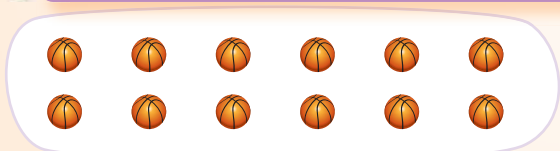
Розряди			Числа
Сотні	Десятки	Одиниці	
		7	7
	1	4	14
	3	1	31
1	0	0	100

3 Які числа мають бути біля синіх точок? А біля червоних?

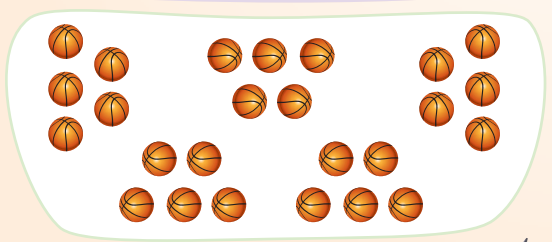

4 Виконай дії. $13 + 5$ $15 - 5$ $18 + 2$ $16 - 2$

5 Як зручно полічити м'ячі?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Практична робота

Знайди і прочитай на мірній стрічці усі числа першої сотні, що містять цифри 0 і 5. Скільки їх?

КРОК 11

Дорослий має більшу масу

Дитина має меншу масу

Масу предмета можна виміряти за допомогою терезів.
Одиниця вимірювання маси: кілограм (кг)

винограду

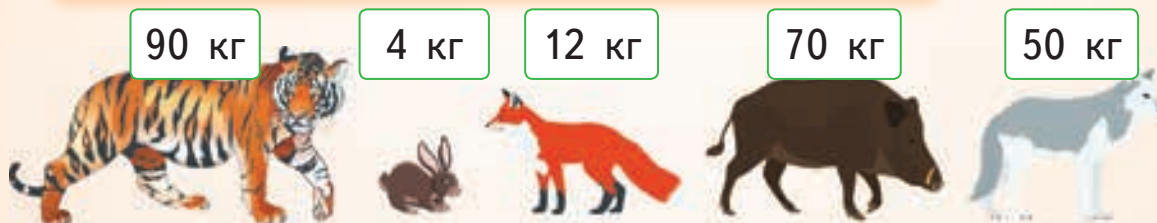
бананів

кавун має масу 5 кг

1 У сумці є 12 кг баклажанів. Чи можна покласти у сумку кавун масою 7 кг, якщо вона розрахована на 20 кг?

2 Розташуй тварин за зростанням їх маси.

3 Порівняй значення виразів.

$60 - 20$ і $10 + 40$

$20 + 40$ і $70 - 10$

$30 - 30$ і 3

4 У їдальню школи завезли 18 кг борошна. За два дні було витрачено 7 кг. Скільки борошна залишилося?

5 Скільки годин тривав фестиваль талантів?

Початок

Кінець

1 Прочитай числа. Які числа пропущені?

21	23
25	29
27	28
22	26

51	54
56	57
59	53
58	55

99	94
97	91
92	93
96	98

2 Утвори числа. Яке найбільше? А найменше?

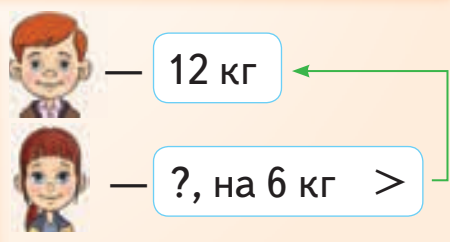
Десятки	5	1	4	7	9	6	3
Одиниці	3	9	0	6	1	2	8

3 Запиши числа у вигляді суми розрядних доданків.
53, 97, 60, 34, 15, 88, 25, 48, 72.

4 Знайди значення виразу.

$13 + 3$	$4 + 11$	$12 + 1$	$5 + 10$	$15 + 2$
$18 - 6$	$12 - 1$	$19 - 8$	$16 - 6$	$17 - 5$

5 Поспішайко зібрав 12 кг жолудів, а Мрійниця — на 6 кг більше. Скільки кілограмів жолудів зібрала Мрійниця?

6 За якими ознаками ці фігури можна розбити на дві групи?

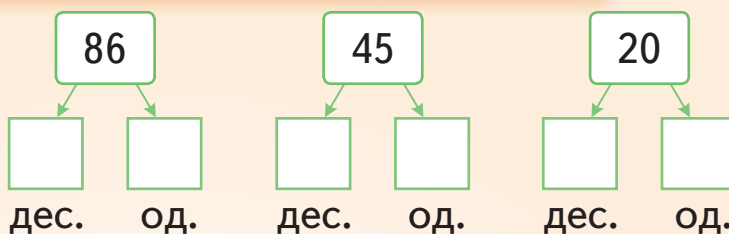
7 Які числа пропущені у послідовності?

20	25		40				
----	----	--	----	--	--	--	--

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

1

Заповни порожні квадратики.

2

Порівняй числа.

57 і 80

43 і 53

72 і 27

3

Знайди значення виразу.

$9 - 3$

$16 + 3$

$4 + 12$

$17 - 7$

$70 + 30$

$5 - 4$

$11 + 8$

$19 - 6$

$6 + 13$

$90 - 20$

4

У 1 класі 20 стільців,
а в 2 класі — на 10 більше.
Скільки стільців у 2 класі?

1 клас — 20

2 клас — ?, на 10 >

5

Як зручно полічити кількість
динозаврів у альбомі?

**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

1

Одне яйце вариться 4 хвилини.
За скільки хвилин зваряться два яйця?

2

Прослідкуй за рухом мишки
і розшифруй слово.

М	Ф
Е	Р

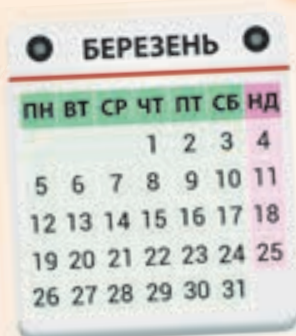
ПОДОРОЖ ДО МІСТА «ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ»

1

Як додати до числа 1? Як відняти від числа 1?
Прочитай і обчисли утворені рівності.

$$34 - 1 \quad 38 + 1 \quad 69 - 1 \quad 30 + 1 \quad 22 - 1$$

2

Що зображено на малюнку?
Назви дні тижня. Скільки днів у березні?
Назви числа, наступні і попередні до

14 17 20 25 28 30

3

Знайди значення виразу.

$$65 + 1 + 1$$

$$78 - 1 - 1$$

$$94 + 1 + 1$$

4

Хто яку дію виконав правильно?

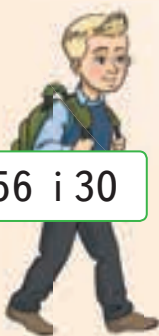
$$1 + 55$$

$$1 + 96$$

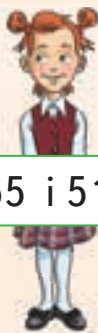
$$1 + 50$$

$$1 + 29$$

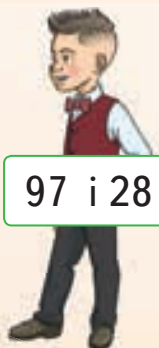
$$1 + 43$$

$$56 \text{ і } 30$$

$$65 \text{ і } 51$$

$$97 \text{ і } 28$$

Практична робота

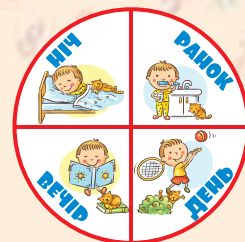
Поклади 5 паличок так, щоб утворилося 2 трикутники.

5

У садку росте 30 яблунь і груш.
Усього 50 дерев. Скільки груш росте у садку?

КРОК 2

Ранок, день, вечір і ніч складають добу. Вона триває 24 години.

Час можна виміряти за допомогою годинника

У першій половині доби

У другій половині доби

6 год

10 год

18 год

22 год

$(12 + 6 = 18)$

$(12 + 10 = 22)$

1 Назви години доби від 0 годин і навпаки.

2 Змагання розпочалися о 16 годині і тривали рівно 1 годину. О котрій годині вони закінчилися?

3 Хто куди має покласти свій знак?

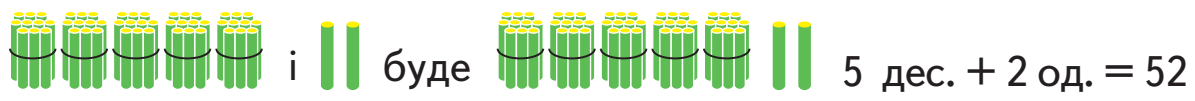
>   =   <

$56 - 1$ $54 + 1$

$1 + 20$ $81 - 1$ $30 + 1$ $60 - 30$

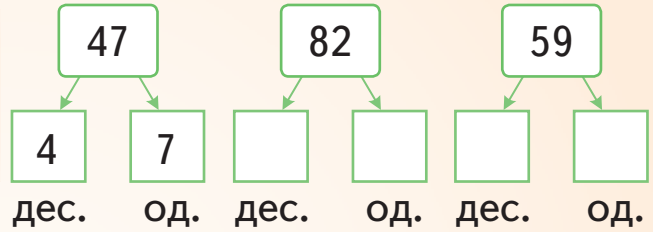
КРОК 3

1 Поясни, як виконали додавання: $20 + 5 = 25$

$50 + 2 = 5 \text{ дес.} + 2 = 52$

2 Які числа мають стояти у порожніх квадратиках?

3 Використай попередню вправу і знайди суму за зразком.

$40 + 7 = 4 \text{ дес.} + 7 = 47$

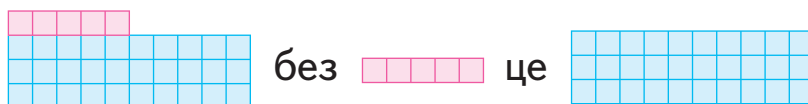
$20 + 3$	$30 + 2$	$40 + 9$	$50 + 8$	$60 + 7$
$5 + 70$	$6 + 10$	$1 + 80$	$4 + 90$	$3 + 70$

4 О котрій годині відбувається кожна дія?

Поясни, як виконали віднімання: $35 - 5 = 30$

$$43 - 3 = 4 \text{ дес.} + 3 \text{ од.} - 3 \text{ од.} = 4 \text{ дес.} = 40$$

Знайди різницю. $25 - 5$ $39 - 9$ $47 - 7$ $99 - 9$

Знайди вирази, значення яких дорівнює 50.

$65 - 5 + 10$

$26 - 6 + 30$

$47 - 7 + 10$

$59 - 9 + 30$

$73 - 3 + 30$

$34 - 4 + 20$

Знайди невідомий доданок.

$\square + 5 = 55$

$8 + \square = 88$

$7 + \square = 57$

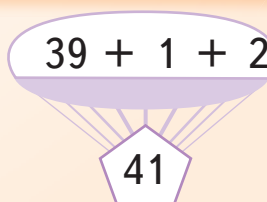
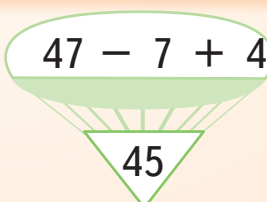
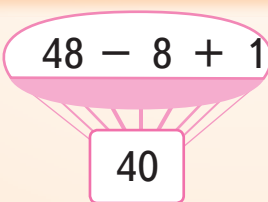
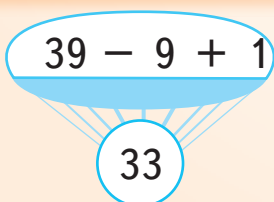
$4 + \square = 34$

$4 + \square = 44$

$\square + 9 = 69$

Повітряна куля піднімається, якщо значення виразу на ній більше за число на корзині. Яка куля підніметься в небо? Назви геометричні фігури, що не піднімуться.

Практична робота

Зроби з кольорового паперу циферблат. Укажи час, коли ти прокидаєшся і маєш лягати спати. Назви ці години.

1

На годинниках час, коли Сонце сходить і заходить. Скільки годин тривав цей день?

Сходить

Заходить

2

Склади та запиши рівності.

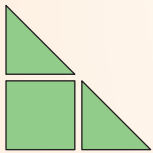
+	20	30	40	50	60	70	80	90
	1	2	3	4	5	6	7	8

3

У залі кінотеатру 70 місць. На денний сеанс продали 50 квитків. Скільки вільних місць залишилось у залі?

4

Трикутник розізали на три частини. Які з фігур, зображених нижче, не можна скласти з усіх цих частин?

1

2

3

4

5

6

5

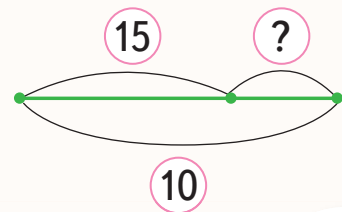
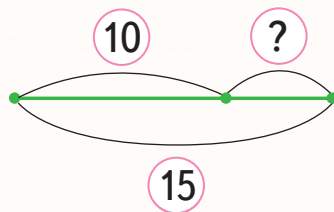
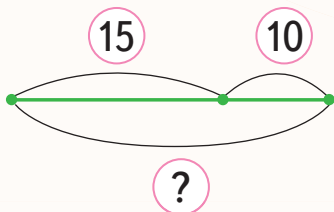
Порівняй значення виразів.

$80 - 60 + 10$ і $39 - 9$

$27 - 7$ і $50 - 30 - 10$

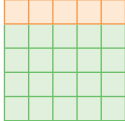
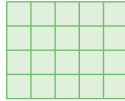

6

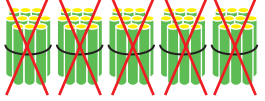

Мама спекла 10 пиріжків з капустою і 15 з яблуками. Яких пиріжків було більше і на скільки? Вибери відповідну схему і склади вираз.

1 Поясни, як виконали віднімання.

 без це
 $25 - 20 = 5$

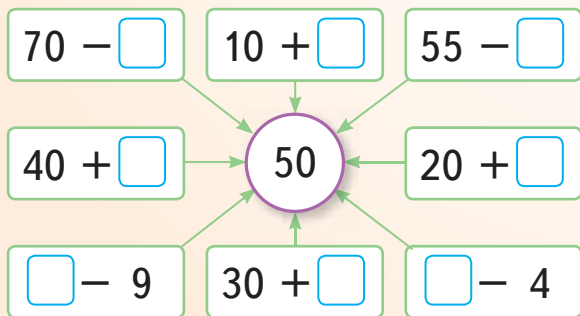
 це
 $52 - 50 = 2$

2 Знайди різниці. Запиши їх разом з відповідними буквами і знаками у порядку зростання. Прочитай слово.

$69 - 60$	!	$87 - 80$	Л	$15 - 10$	Е
$78 - 70$	А	$94 - 90$	В	$31 - 30$	Г
$53 - 50$	О	$66 - 60$	Р	$29 - 20$	!

3 Яке число пропущене?

4 Мрійниця спекла 29 пряників. 20 вона принесла однокласникам. Скільки пряників залишилося для батьків?

5 Зменш на 4 кількість годин у добі та кількість днів у тижні.

Практична робота

Побудуй кут і відрізок, який перетинає обидві сторони кута. Які фігури утворилися?

КРОК 7

1 Хто зрушить віз з місця?

  $25 - 5 + 40$

  $82 - 2 - 20$

  $55 - 5 + 10$

2 На кінець першого місяця життя дитина має спати 20 годин на добу. Скільки часу на добу така дитина не спить?

3 Запиши з поданих цифр три одноцифрових числа, два двоцифрових і одне трицифрове. Яке з них найбільше?

4 Знайди різниці. Яка з них найбільша?
 $35 - 30$ $74 - 70$ $53 - 50$ $69 - 60$ $48 - 40$

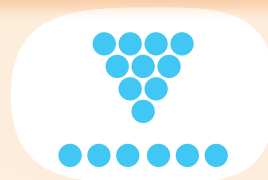
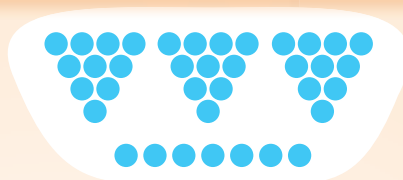
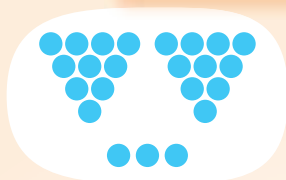
5 Який знак слід поставити замість квадратика?
 $50 + 3$ 55 $35 - 5$ $50 - 20$ $12 - 2$ $40 - 20$

6 Зафарбуй у зошиті стільки квадратиків біля кожного малюнка, скільки днів було впродовж місяця з відповідною погодою.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Скільки кружечків зображено на малюнках?

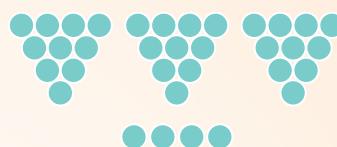
Поясни, як виконали додавання.

і

буде

$$14 + 20 = 34$$

$$14 + 20 = 10 + 4 + 20 = 10 + 20 + 4 = 30 + 4 = 34$$

Десятки додають до десятків

Знайди суму. Назви компоненти дій.

$53 + 30$

$49 + 20$

$36 + 60$

$21 + 70$

$84 + 10$

$70 + 12$

$50 + 38$

$40 + 54$

$10 + 62$

$60 + 37$

Мрійниця принесла 25 іграшок для дітей із дитбудинку, а Поспішайко — на 10 більше. Скільки іграшок приніс Поспішайко?

— 25

— ?, на 10 >

$37 + 40 = ?$

$75 ? 5 = 70$

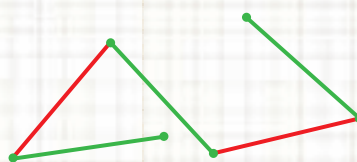
$? - 60 = 20$

$74 ? 20 = 54$

Практична робота

Вимірй довжину ламаної. Побудуй із 2 ланок ламану такої самої довжини.

Поясни, як виконали віднімання: $37 - 10 = 27$.

Десятки віднімають від десятків

Знайди різницю. Назви компоненти дій.

$45 - 30$ $59 - 20$ $76 - 40$ $81 - 70$ $24 - 10$

Мама начистила 26 картоплин, а Мрійниця — на 10 менше. Скільки картоплин начистила Мрійниця?

— 26 картоплин

— ?, на 10 <

У яку коробку треба покласти картку?

$45 - 30$

$5 + 0$

$35 - 30$

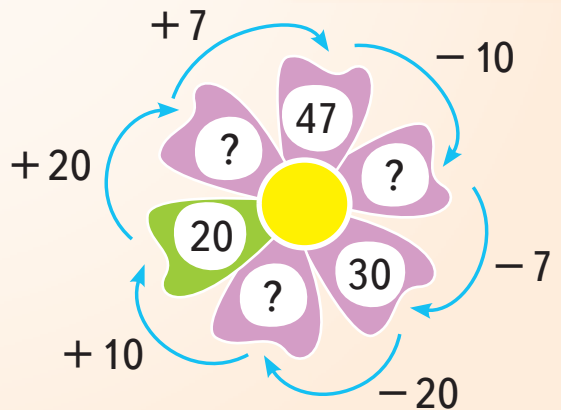
$25 - 10$

$75 - 70$

$5 - 0$

Виконай дії.

Мрійниця прочитала 5 сторінок книжки, а Поспішайко — 10 сторінок. Склади запитання, щоб задача роз'язувалася за допомогою одного з виразів:

$5c + 10c$

$10c - 5c$

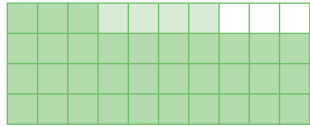
Поясни, як виконали додавання: $32 + 5 = 37$.

$$32 + 5 = 30 + 2 + 5 = 30 + 7 = 37$$

Поясни, як виконали віднімання: $37 - 4 = 33$.

Одиниці додають до одиниць і віднімають від одиниць

Знайди значення виразу. Назви компоненти дії.

$56 - 3$

$75 - 4$

$33 + 6$

$67 - 5$

$42 + 6$

$23 + 2$

$47 + 2$

$79 - 2$

$34 + 4$

$69 - 8$

Оціни роботу Мрійниці і Поспішайка.

$59 - 4 > 50$

$72 + 6 < 87$

$55 + 30 - 4 = 61$

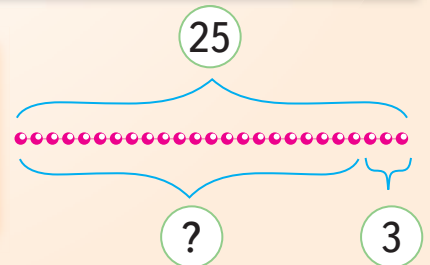
$44 + 20 - 3 = 61$

$49 - 5 > 50$

$62 + 7 < 70$

Намисто складалося з 25 намистинок, але 3 з них загубилися. Скільки намистинок залишилося?

Практична робота

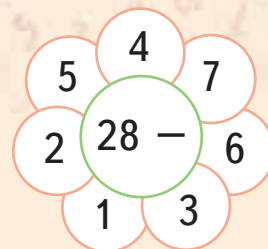
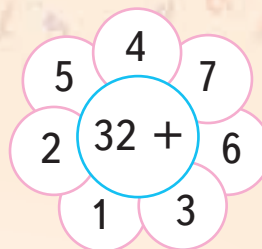

Як провести відрізок, щоб отримати 2 трикутники? А 2 чотирикутники?

1 Виконай дії.

2 Виконай дії. Поясни, як змінюється результат.

+	51	51	51	51	51
	1	2	3	4	5

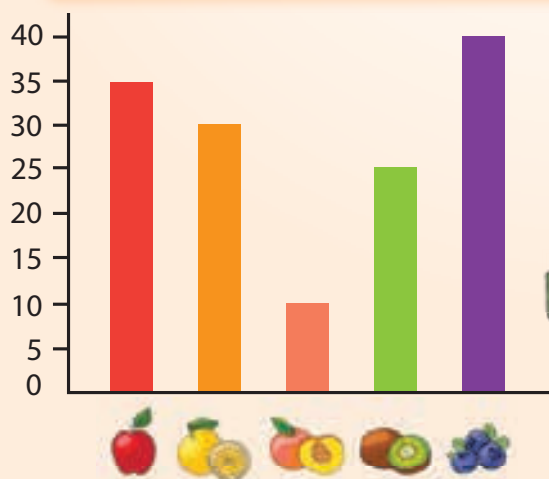
-	99	99	99	99	99
	1	2	3	4	5

3 Мама вибрала на городі 23 кабачки, а Поспішайко ще 6 кабачків. Скільки кабачків вибрали вони разом?

4 На дереві сиділо 7 синичок. До них прилетіли ще синички і разом їх стало 29. Скільки синичок прилетіло?

5 На малюнку стовпчиками позначено кількість учнів, що любляють деякий фрукт. Висота стовпчика — це кількість учнів. Скільки учнів любить кожен із фруктів? Помісти дані у таблицю.

6 Скільки твоїх друзів любить яблука, а скільки — ківі? Помісти дані у таблицю.

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

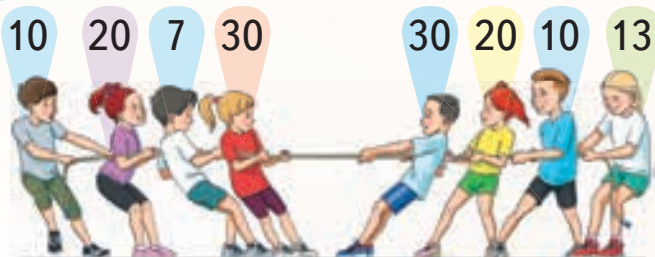
1

Обчисли. Назви компоненти дій.

$$18 - 10 \quad 9 - 5 \quad 33 + 5 \quad 20 + 77$$

2

Перетягнуть канат ті діти, над якими сума чисел більша. Яка команда виграє?

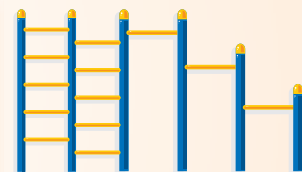
3

Який знак слід поставити замість квадратика?

$$97 \square 40 + 50 \quad 19 + 20 \square 46 \quad 47 - 7 \square 53$$

4

Сергій підтягується на турніку 12 разів, а його молодший брат Сашко на 10 разів менше. Скільки разів підтягується Сашко?

5

Маленька стрілка вказує на цифру 1. Через 12 годин вона вказуватиме на $\square$, а через 24 години — на $\square$.

**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

1

Яке кругле число є за кожним фруктом?

$$\text{apple} + \text{apple} = 80$$

$$\text{banana} + \text{banana} = \text{apple}$$

$$\text{banana} + \text{apple} = \text{pear}$$

$$\text{pear} - \text{banana} = \text{apple}$$

2

Є два замки і два ключі від них. За скільки спроб можна дібрати ключ до замка ?

ПОДОРОЖ ДО МІСТА «ВЕЛИЧИНИ»

Довжина

Довжину предмета можна виміряти за допомогою:

лінійки

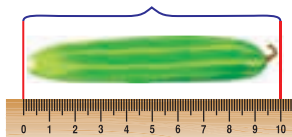
мірної стрічки

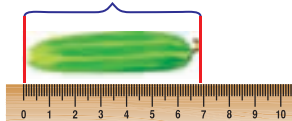
рулетки

Довший
10 см

Коротший
7 см

Одиниці вимірювання довжини:
сантиметр (см), дециметр (дм), метр (м)

1

Закінчи рівність.

$$100 \text{ см} = \dots \text{ м}$$

$$10 \text{ дм} = \dots \text{ м}$$

$$1 \text{ дм } 8 \text{ см} = 18 \text{ см}$$

$$10 \text{ см} + 8 \text{ см}$$

2

Запиши у сантиметрах.

$$2 \text{ дм} = 1 \text{ дм} + 1 \text{ дм} = \dots \text{ см}$$

$$3 \text{ дм} = \dots \text{ см}$$

3

Вирази у сантиметрах.

$$1 \text{ дм } 3 \text{ см} = \dots \text{ см}$$

$$2 \text{ дм } 5 \text{ см} = \dots \text{ см}$$

Практична робота

Накресли відрізок завдовжки 1 дм. Поділи його на дві рівні частини. Визнач довжину кожної частини.

A B

$$AB = 10 \text{ см}$$

C D

$$CD = 7 \text{ см}$$

Довжина відрізка AB більша за довжину відрізка CD
 $10 \text{ см} > 7 \text{ см}$

Порівняй значення довжин.

$13 \text{ см} \square 5 \text{ см}$

$80 \text{ см} \square 79 \text{ см}$

$2 \text{ дм} \square 12 \text{ см}$

Обчисли.

$87 \text{ дм} - 6 \text{ дм}$

$8 \text{ см} + 11 \text{ см}$

$64 \text{ м} - 10 \text{ м}$

Виконай дії у сантиметрах. $3 \text{ дм} + 5 \text{ см}$ $1 \text{ дм} - 7 \text{ см}$

Знайди довжини шляхів від сосни до дуба. Який із них коротший?

Знайди невідомий доданок.

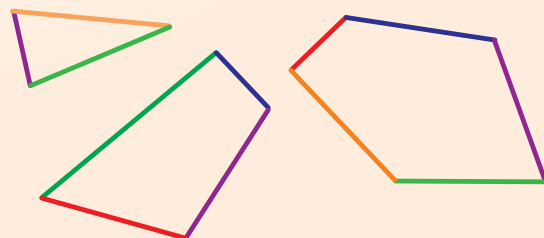
$6 + \square = 99$

$50 + \square = 83$

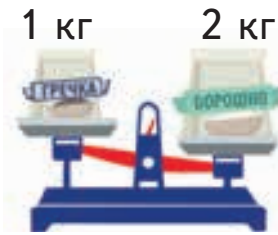
$\square + 20 = 68$

Яка зі сторін кожного з багатокутників найдовша? Перевір відповідь вимірюванням.

КРОК 3

Маса гречки менша від маси борошна

Маса

Маса кавуна дорівнює масі гарбуза

Масу предметів вимірюють за допомогою терезів.
Одиниця маси: кілограм (кг)

1 Що зображено на малюнку? Назви їхні покази.

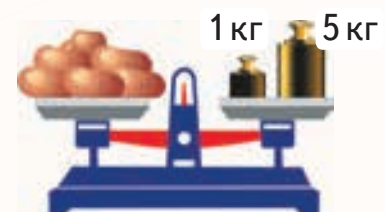
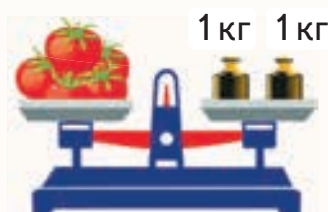
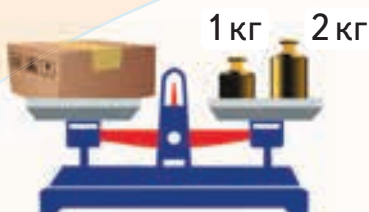

2 Для приготування пирога знадобилось: цукру ..., борошна ..., яблук ... . Знайди масу всіх продуктів разом.

3 Маса кота 10 кг. Маса собаки така, як двох котів. Яка маса собаки?

4 Знайди масу в кожному з випадків.

2 кг < 3 кг

1 Порівняй.

34 кг 4 кг   12 кг 21 кг

80 кг 98 кг   78 кг 72 кг

2 Якою є маса м'яча?

3 Маса чого більша?

чи

чи

4 Знайди масу за зразком.

Маса бананів
 $5 \text{ кг} - 1 \text{ кг} = 4 \text{ кг}$

5 Обчисли. $15 \text{ кг} + 2 \text{ кг}$ $87 \text{ кг} - 6 \text{ кг}$ $33 \text{ кг} + 10 \text{ кг}$

6 Яке число сховалося? Запиши у зошиті відповідні рівності і нерівності.

$20 \text{ кг} + 12 \text{ кг}$ $22 \text{ кг} + \bigcirc$

$20 \text{ кг} + 1 \text{ кг}$ $20 \text{ кг} + \bigcirc$

7 На святі від величезного торта масою 5 кг відрізали шматок масою 2 кг. Яка частина торта залишилася — більша чи менша?

Місткість

Будь-яка посудина, у яку можна щось покласти, налити чи насипати, має місткість.

Одиниця місткості: літр (л)

4 л

5 л

3 л

10 л

2 л

1 л

Місткість вимірюють літровою міркою.

$$1 \text{ л} + 1 \text{ л} = 2 \text{ л}$$

Місткість чайника — 2 л

1

Яка місткість кожної банки?

2

Місткість якої посудини найбільша? А якої — найменша?

3

Мама налила 3 сусідам по повній банці молока з повного глечика, і він став порожнім. Яка місткість глечика, якщо місткість банки 1 л?

4

Місткість води у бочці виміряли спочатку літровими банками, а потім склянками. Яких мірок використали більше? Чому?

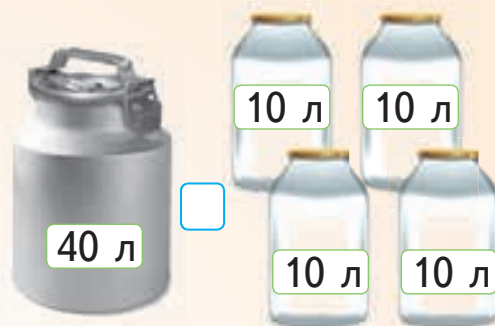
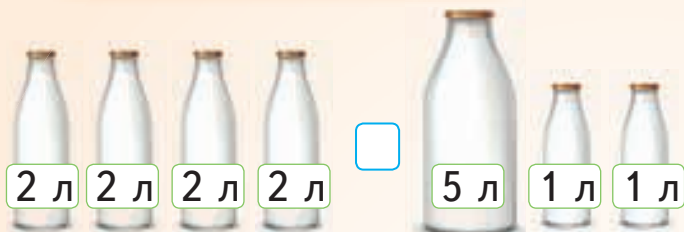
Червоне відро
вміщує води
більше

Синє відро
вміщує води
менше

$$10 \text{ л} > 8 \text{ л}$$

1 Де більше молока?

2 Які цифри можуть бути заховані під кожною зірочкою?
 $23 \text{ л} > * 5 \text{ л}$ $49 \text{ л} < 5 * \text{ л}$ $67 \text{ л} < 6 * \text{ л}$

3 Скільки води вміститься у двох каструлях?
На скільки місткість першої каструлі більша за місткість другої?
Скільки повних маленьких кастрель води можна влити у велику?

4 У цистерні є 30 л бензину. Скільки літрів бензину треба долити, щоб у цистерні стало 40 л? А 50 л?

Практична робота

Склади з паличок нерівність $4 > 1$. Прочитай її.

КРОК 7

Вартість

Усі товари мають вартість, виражену грошовими одиницями.

Вартість батона $5 \text{ грн} + 1 \text{ грн} = 6 \text{ грн}$.

Одиниці вартості:
гривня (грн),
копійка (к.)

це

$$1 \text{ грн} = 50 \text{ к.} + 25 \text{ к.} + 10 \text{ к.} + 10 \text{ к.} + 5 \text{ к.} = 100 \text{ к.}$$

1 Чи правильно розміняли гривню?

2 монети по 50 к.

2 Яке з тверджень істинне?

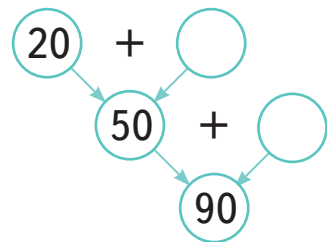
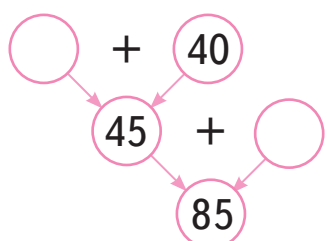

5 монет по 25 к.

3 Які числа мають бути в порожніх кружечках?

90 копійок — це менше, ніж 1 гривня

1 гривня дорівнює 100 копійкам

4 Порівняй.
 $90 \text{ к.} \square 75 \text{ к.}$ $70 \text{ к.} \square 7 \text{ грн}$

Практична робота

Який стовпчик вищий — 10 монет по 5 к. чи 10 монет по 10 к.? А який товщий?

КРОК 8

4 грн

4 грн

$$4 \text{ грн} + 4 \text{ грн} = 8 \text{ грн}$$

5 грн

?

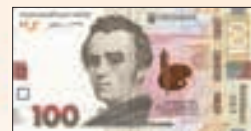
1 Обчисли. $20 \text{ к.} + 5 \text{ к.}$ $35 \text{ к.} - 5 \text{ к.}$ $85 \text{ грн} - 80 \text{ грн}$

2 Зроби вибір для купівлі.
Якою буде решта?

30 грн

60 грн

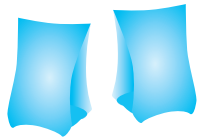
113 грн

3 Склади задачі за малюнком.

55 грн

30 грн

4 Пірат купив паугу за 60 грн,
а продав за 90 грн. Скільки
гривень виручив Пірат за цю
оборудку?

5 Мама, тато і Максим завітали до кав'ярні. Вони замовили по чашці чаю і 3 тістечка — «Наполеон», «Шарлотка» та «Ангел». Який рахунок вони отримають?

МЕНЮ

Чай — 10_{грн}
Кава — 15_{грн}
Капучино — 15_{грн}
Млинці — 8_{грн}
Наполеон — 20_{грн}
Шарлотка — 10_{грн}
Ангел — 17_{грн}
Морозиво — 18_{грн}

6 Чи можна додати 2 метри і 5 літрів?
Чи можна відняти 3 грн від 7 кілограмів?

7 Прочитай вирази і порівняй їх значення.

$40 \text{ л} + 6 \text{ л}$ і 40 л

$23 \text{ м} - 3 \text{ м}$ і $30 \text{ м} - 10 \text{ м}$

$43 \text{ к.} + 2 \text{ к.}$ і 40 к.

$60 \text{ кг} + 5 \text{ кг}$ і $66 \text{ кг} - 6 \text{ кг}$

КРОК 9

Урок триває більше часу, ніж перерва

Час

Перерва між уроками триває менше часу, ніж урок

Одиниця часу: тиждень, доба, година (год)

1 Заповни пропуски.

1 доба = ... год   1 тиждень = ... діб   1 місяць = ... днів

2 Чого більше: днів тижня чи пір року? На скільки?

3 Назви коротко: ранок, вечір, день, ніч; весна, літо, осінь, зима.

4 Прочитай вирази і знайди їх значення.

69 к. – 4 к.   70 кг + 30 кг   87 год – 40 год

5 П'яті класи обідають о 13 годині, а перші — на годину раніше. О котрій годині обідають першокласники?

6 Тренування розпочинаються о 17 годині і тривають 2 години. О котрій годині вони закінчуються?

7 Назви зображені фігури. Знайди парус для кожного човна.

Зразок

48

10 + 38

61

56

78

47

49

5 + 51

19 + 30

20 + 41

60 + 18

**Я ВЖЕ
ВМІЮ І ЗНАЮ**

1 Дитячий стілець коштує 85 грн,
а табуретка на 20 грн менше.
Яка вартість табуретки?

2 Котру годину показують
годинники у першій половині
дня? А у другій?

3 Порівняй. Який знак слід поставити замість квадратика?
24 грн + 4 грн 25 грн   3 год 48 год – 40 год
53 см 89 см – 80 см   49 кг – 10 кг 30 кг
50 л – 40 л 14 л   45 днів 60 днів – 40 днів

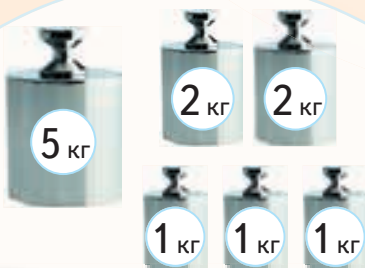
**МІРКУЙ
РОЗВ'ЯЗУЙ
ЗРОСТАЙ**

1 Чи може продавець дати
здачу купюрами, якщо
в нього є всі купюри,
окрім гривні.

4 грн

2 Молоко наливають у банку найбільшої
місткості. Компот не у літрову банку.
У яку банку наливають сік?

3 Як за допомогою цих гирьок
зважити 7 кг огірків? А 9 кг?

Я ВЖЕ ВМІЮ І ЗНАЮ

1

Виконай дії і назви їх компоненти.

$3 + 6$ $10 + 6$ $18 - 3$ $45 - 5$ $32 + 7$

2

Склади вираз за малюнком.

3

Обчисли значення виразу.

$40 - 20$ $78 - 30$ $60 + 25$ $30 - 20$ $30 + 50$
 $59 + 10$ $60 + 17$ $70 + 22$ $58 - 30$ $92 - 60$

4

Виміряй довжину кожної ланки ламаної і запиши вираз для визначення довжини усієї ламаної.

5

Які числа мають стояти у порожніх квадратах?

Доданок		30	30		26	1		69		7
Доданок	1			50	40	35	40	20	60	
Сума	67	50	53	89			64		84	57

6

Яке із тверджень хибне?

У тижні 7 днів.

У метрі 10 см.

У році 24 години.

Будь-яке число більше за 2.

7

Склади за малюнком задачу і розв'яжи її.

Знайди значення виразу.

$12 + 40$

$20 + 66$

$3 + 75$

$30 + 5 + 20$

$4 + 10 + 20$

$12 + 80 + 7$

Які з рівностей істинні?

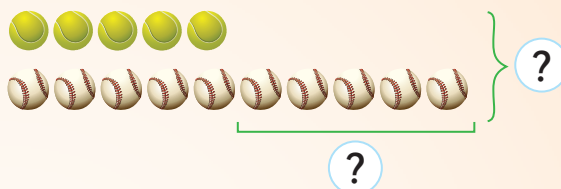
$25 + 25 = 50$

$20 + 30 = 40$

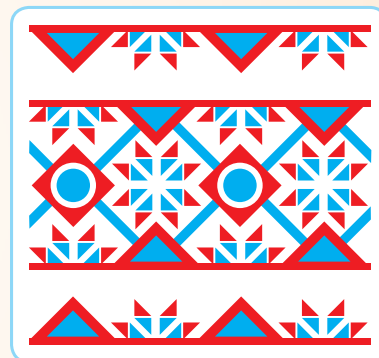
$43 + 56 = 99$

Склади за малюнком дві рівності.

Які геометричні фігури можна побачити на орнаменті?

Склади істинні рівності з числами 23, 5, 71, 9, 94, 14.

Склади по дві рівності, що містять дію віднімання.

$4 + 22 = 26$

$70 + 12 = 82$

$60 + 30 = 90$

Віднови записи, зроблені Поспішайком.

$25 + \text{paw} 0 = 85$

$22 + 30 = \text{paw} 2$

$13 + 50 = \text{paw}$

$6 \text{ paw} - 30 = 30$

$85 - \text{paw} = 80$

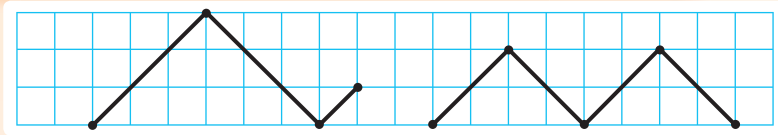
$48 - \text{paw} = 8$

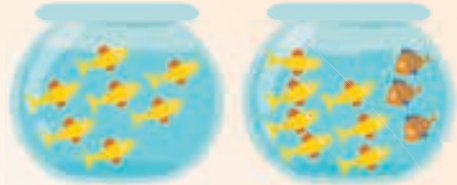

1 Яка ламана має більшу довжину?

2 Склади за малюнками істинні нерівності та рівності.

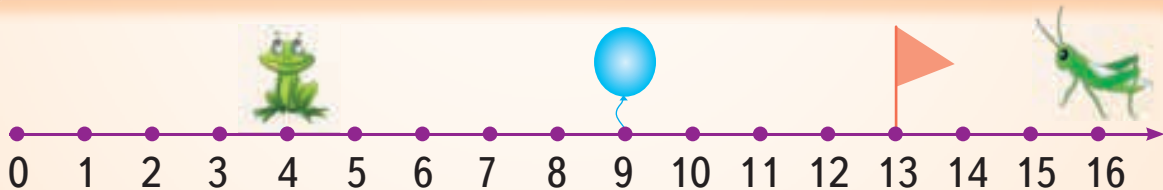
3 Знайди хибні нерівності. Прочитай істинні нерівності.

$43 > 34$ $72 < 50$ $33 < 96 - 60$ $23 + 30 > 57$
 $69 < 96$ $7 > 14$ $41 + 35 > 57$ $77 < 90 - 10$

4 Порівняй значення виразів.

$20 + 31$ і $13 + 40$ $72 - 30$ і $68 - 40$

5 Склади істинні нерівності, які містять числа 4, 9, 13 і 16.

Практична робота

Полічи голосні звуки у вірші. Заповни таблицю.

Досі ми все рахували,
Та цього лише замало.
Всім кмітливим, не ледачим
Треба братись за задачі.

А	Е	И	І	О	У	Я

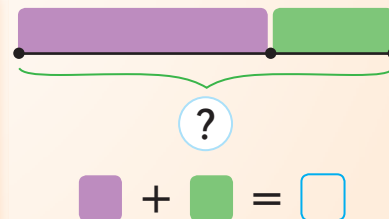
Задача. У господарстві є 4 свині і 2 корови.
Скільки всього тварин у господарстві?

Умова	У господарстві є та
Запитання	Скільки всього тварин у господарстві?
Схема	$\begin{array}{c} \text{?} \\ \overbrace{\hspace{10em}} \\ \underbrace{\hspace{4em}} \quad \underbrace{\hspace{2em}} \\ 4 \qquad \qquad \qquad 2 \end{array}$
Розв'язання	$4 + 2 = 6$
Відповідь	6 тварин

1 У Поспішайка було 15 жовтих і 20 синіх кубики. Скільки всього кубиків було у Поспішайка?

Жовтих — 15 шт. } ?
Синіх — 20 шт. }

2 Дідусь зібрав кг малини, а бабуся кг. Скільки кілограмів малини вони зібрали разом?
Обери значення для і розв'яжи задачу.

3 Чи правильно виконала завдання Мрійниця?

$1 + 3 = 5 + 2$	$2 + 7 > 4 + 4$	$1 + 4 > 5 + 0$
$2 + 3 + 4 = 10$	$5 + 1 + 2 = 7$	$10 - 5 + 3 = 8$

1 Перемалюй числовий промінь у зошит.

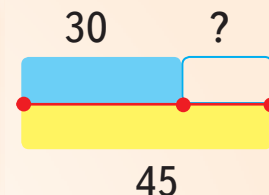

Познач буквами точки, що відповідають числам.

5 - 3 (A) 7 - 7 (B) 50 - 40 (P) 48 - 40 (M)

2 Поспішайко і Мрійниця виконали 45 завдань.
Поспішайко виконав 30 завдань.
Скільки завдань виконала Мрійниця?

16

3 Склади схему до задачі та розв'яжи її.
Набрали 16 л води і повністю заповнили відро і 4-літрову каструлю. Яка місткість відра?

4 Знайди невідомий доданок.

$$\square + 10 = 66$$

$$2 + \square = 38$$

$$20 + \square = 78$$

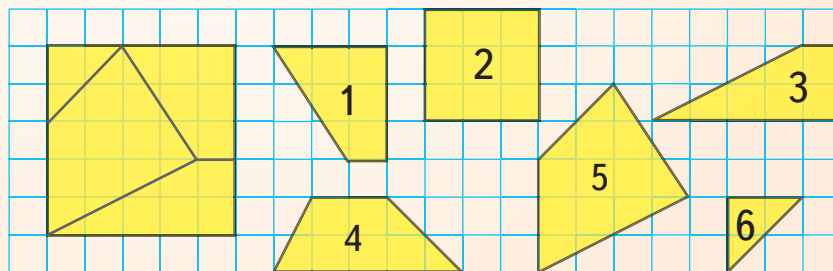
$$40 + \square = 44$$

$$50 + \square = 69$$

$$\square + 9 = 69$$

5 Із яких фігур складено цей квадрат?

Практична робота

Виміряй удома спочатку свою масу, а потім свою масу з рюкзаком. Зроби висновок.

1

У магазині було 27 велосипедів. Купили 5 велосипедів. Скільки велосипедів залишилося?

2

У першому і другому класах парт. Скільки парт у першому класі, якщо в другому їх ? Обери свої значення для і . Розв'яжи задачу.

3

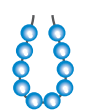
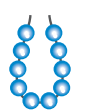
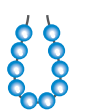
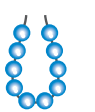

Поштареві треба рознести 45 листів. Він уже розніс 20. Скільки листів йому залишилося рознести?

4

Упорядкуй числа від найменшого до найбільшого. Які з них одноцифрові, а які — двоцифрові?
7, 77, 39, 67, 2, 65, 44, 88, 5, 24, 11, 57, 72.

5

Виконай дії.
25 к. — 4 к.   74 кг + 2 кг   67 см — 67 см
36 л — 20 л   35 м + 30 м   50 грн + 23 грн

6

Визнач, скільки предметів у кожному рядку таблиці.

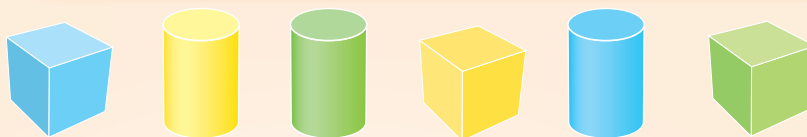
Заповни порожні клітинки таблиці.

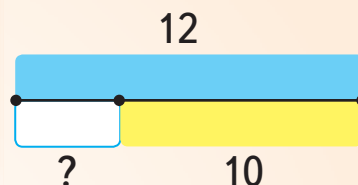

На які групи можна розбити фігури?

У коробці для інструментів було 12 ключів. Слюсар узяв декілька з них для ремонту кранів, і в коробці залишилося 10 ключів. Скільки ключів слюсар взяв для ремонту?

У прокаті є 87 машин. Після того, як узяли напрокат кілька машин, їх залишилося 80. Скільки машин узяли напрокат?

Обчисли значення виразів і склади з них істинні нерівності.

$45 + 30 - 20$

$40 + 30 - 10$

$20 + 56 - 30$

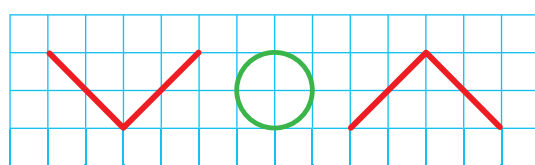
Яке число «зайве» у кожному рядку? Скільки всього чисел написано? Назви найбільше і найменше.

56	59	51	54	58	52	53	75	55	57
74	78	72	73	75	71	78	17	79	76
33	35	39	37	53	31	38	32	36	39

Практична робота

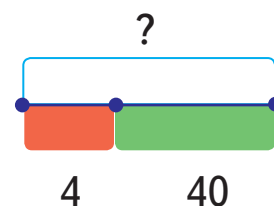
Із яких фігур створено орнамент? Склади свій орнамент із таких фігур.

1

Після того, як Поспішайко вийняв 4 картки з коробки, у ній залишилося 40 карток. Скільки карток було в коробці?

2

Після того, як Мрійниця відрізала 3 м стрічки, у мотку залишилося 7 м. Скільки метрів стрічки було у мотку?

3

Знайди значення виразу.

$10 + 25 + 30$

$20 + 35 + 40$

$15 + 40 + 20$

4

Встав пропущені числа.

$96 - 76 = 56$ 16

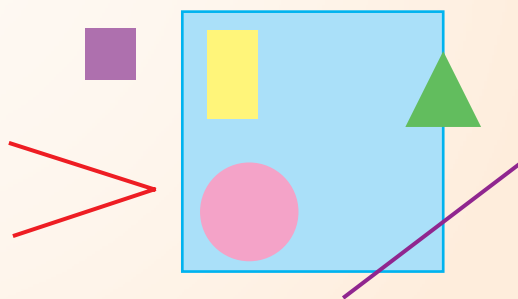
$18 + 28 = 38$ 58

5

Збільш кількість учнів твого класу на 1, 10, 20.

6

Які фігури лежать у квадраті, які перетинають квадрат, а які лежать поза квадратом?

7

Сім'я купила 17 кг смородини. Із 10 кг зварили варення, а решту ягід заморозили. Скільки кілограмів смородини заморозили?

8

Для ремонту спортзалу використали 30 банок білої фарби і стільки ж зеленої. Скільки банок білої і зеленої фарби використали для ремонту?

КРОК 9

1

Яка модель якій задачі відповідає?

■ - = ■   ■ + ■ =

1

Мрійниця купила книжку. Вона вже прочитала 13 сторінок і 4 сторінки ще залишилось. Скільки сторінок у книжці?

2

Ігор хоче вивчити 17 нових англійських слів. Він уже вивчив декілька з них, але 4 слова ще не знає. Скільки слів він вивчив?

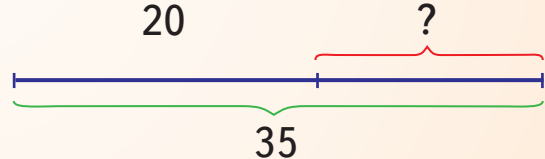
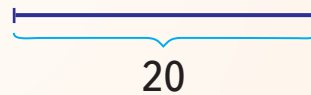
2

Максим має у конструкторі 7 синіх деталей і 9 червоних деталей. На скільки синіх деталей менше, ніж червоних? Створи до задачі схему за допомогою відрізків.

3

Склади за схемою задачу і розв'яжи її.

4

Іван живе на 15-му поверсі. На якому поверсі живе Оля, якщо вона живе на 4 поверхи вище?

5

Хто спіймав найбільше риби, а хто — найменше?

$65 + 3 - 20$

$89 - 30 - 14$

$50 - 20 + 14$

КРОК 10

1 Запиши і прочитай числа, що мають:

1 дес.
2 од.

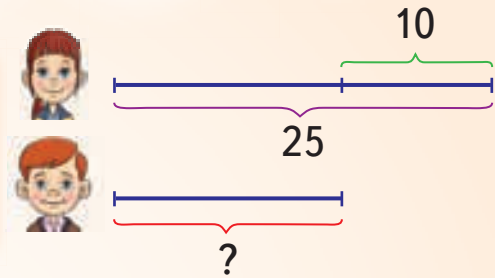
9 дес.
3 од.

5 дес.
8 од.

9 дес.
9 од.

6 дес.

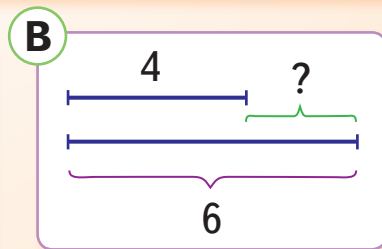
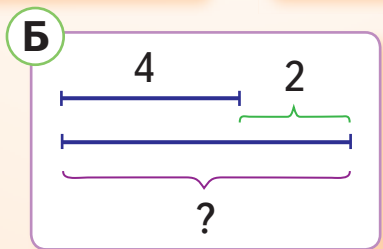
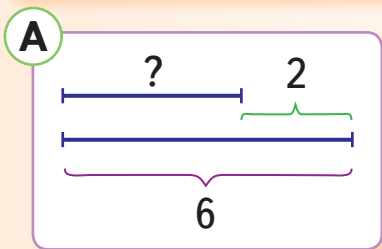
2 У Мрійниці 25 олівців, а у Поспішайка — на 10 менше. Скільки олівців у Поспішайка?

3 Яка модель якій задачі відповідає?

1 Учні першого класу забили 4 м'ячі, а другого — на 2 м'ячі більше. Скільки м'ячів забили другокласники?

2 Учні першого класу забили 4 м'ячі, а другого — 6 м'ячів. На скільки більше м'ячів забили учні другого класу?

4 Виконай дії.

$77 \text{ м} - 4 \text{ м}$	$65 \text{ л} + 30 \text{ л}$	$4 \text{ дм} + 12 \text{ дм}$
$35 \text{ кг} - 20 \text{ кг}$	$60 \text{ грн} + 13 \text{ грн}$	$58 \text{ см} - 10 \text{ см}$

МІРКУЙ. РОЗВ'ЯЗУЙ. ЗРОСТАЙ

1 Що легше: кілограм меду чи кілограм кукурудзяних паличок?

2 Було 3 кімнати. З однієї зробили 2. Скільки кімнат стало у квартирі?

3 Яку фігуру треба намалювати наступною?

4 На шкільному майданчику гралося 5 учнів. Батьки забрали учнів більше, ніж їх залишилося. Скільки учнів може залишитися на майданчику?

5 Брату зараз 17 років, а сестрі 16. Скільки буде років брату, коли сестрі буде 18?

6 Розгадай ребуси.

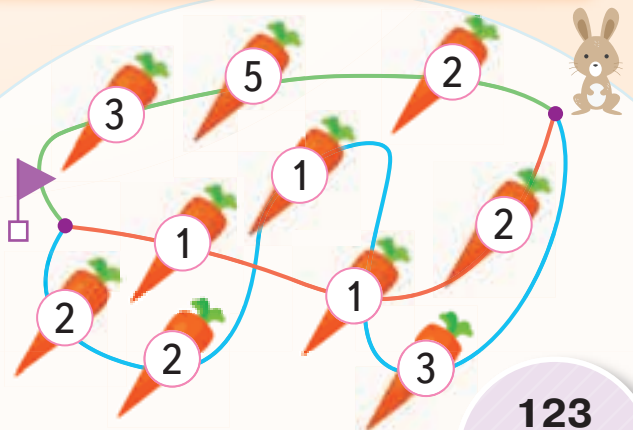

'ень К '

7 У шерензі попереду Іванка стоять двоє учнів. Позаду Іванка — також двоє учнів. Скільки учнів у шерензі? Яким стоїть Іванко?

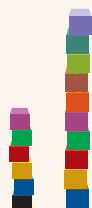
8 Допоможи зайчику вибрати ту стежку, де сума чисел на морквинках буде більшою.

Все навкруги — математика	4
Числа до 10	6
Так починалася математика	8

Подорож до міста «Просторові відношення»

Крок 1. Поняття «хоча б один», «кожен», «всі», «всі, крім». Сполучники «і», «або»	10
Крок 2. Один, багато. Об'єднання предметів у групу. Розбиття групи на підгрупи	11
Крок 3. Більше, менше	12
Крок 4. Довгий, короткий, однакової довжини	13
Крок 5. Високий, низький, однакової висоти, найвищий, найнижчий	14
Крок 6. Порівняння предметів за певною ознакою	15
Крок 7. Товсті, тонкі, однакові за товщиною	16
Крок 8. Поняття «під», «на», «над», «вгорі», «внизу»	17
Крок 9. Знизу, вгорі, знизу вгору, згори вниз	18
Крок 10. Ліворуч, праворуч. Зліва направо, справа наліво	19
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	20

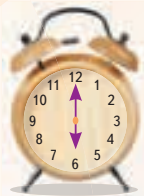
Подорож до міста «Цифри і числа»

Крок 1. Числа	21
Крок 2. Цифри. Нуль	22
Крок 3. Один. Одиниця. Точка. Круг	23
Крок 4. Два. Двійка	24
Крок 5. Знаки «+», «=». Додавання. Склад числа 2	25

Крок 6. Знак « – ». Віднімання. Рівності. Відрізок	26
Крок 7. Три. Трійка. Склад числа 3	27
Крок 8. Набуваємо досвіду	28
Крок 9. Чотири. Четвірка. Склад числа 4	29
Крок 10. Нерівності. Знаки « > », « < »	30
Крок 11. Набуваємо досвіду. Порівняння чисел	31
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	32
Крок 12. П'ять. П'ятірка. Склад числа 5	33
Крок 13. Шість. Шістка. Склад числа 6	34
Крок 14. Сім. Сімка. Попереднє число, наступне число. Склад числа 7	35
Крок 15. Вісім. Вісімка. Склад числа 8	36
Крок 16. Набуваємо досвіду	37
Крок 17. Дев'ять. Дев'ятка. Склад числа 9	38
Крок 18. Десять. Склад числа 10. Числова послідовність	39
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	40

Подорож до міста «Геометричні фігури»

Крок 1. Точка. Відрізок. Промінь. Пряма	41
Крок 2. Лінійка. Довжина відрізка	42
Крок 3. Числовий промінь. Додавання на числовому промені	43
Крок 4. Компоненти дії додавання. Ламана	44
Крок 5. Кути. Прямі і непрямі кути	45
Крок 6. Многокутники. Порівняння чисел на числовому промені	46
Крок 7. Компоненти дії віднімання. Віднімання на числовому промені	47
Крок 8. Коло. Круг	48
Крок 9. Плоскі та об'ємні фігури	49
Крок 10. Пряма. Крива. Ламана	50
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	51

Подорож до міста «Дії з числами в межах 10»

Крок 1. Табличне додавання і віднімання числа 1	52
Крок 2. Задачі на додавання	53
Крок 3. Табличне додавання і віднімання числа 2	54
Крок 4. Задачі на віднімання	55
Крок 5. Табличне додавання і віднімання числа 3	56
Крок 6. Різницеве порівняння	57
Крок 7. Табличне додавання і віднімання числа 4	58
Крок 8. Збільшення і зменшення числа на кілька одиниць	59
Крок 9. Табличне додавання і віднімання числа 5	60
Крок 10. Переставний закон додавання	61
Крок 11. Зв'язок додавання і віднімання. Знаходження невідомого доданка	62
Крок 12. Набуваємо досвіду	63
Крок 13. Набуваємо досвіду	64
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	65

Подорож до міста «Лічба десятками в межах 100»

Крок 1. Десяток — лічильна одиниця. Розрядні числа 1 0—50	66
Крок 2. Лічба десятками в межах 50	67
Крок 3. Лічба десятками. Розрядні числа 6 0—100	68
Крок 4. Числові вирази. Порівняння десятків	69
Крок 5. Дії з десятками	70
Крок 6. Дії з десятками. Порівняння десятків	71
Крок 7. Співвідношення між одиницями довжини. Дециметр. Метр	72
Крок 8. Набуваємо досвіду	73
Крок 9. Вартість. Співвідношення між одиницями вартості	74
Крок 10. Набуваємо досвіду	75
Крок 11. Набуваємо досвіду	76
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	77

Подорож до міста «Двоцифрові числа»

Крок 1. Числа 1 1–15	78
Крок 2. Числа 16 –19	79
Крок 3. Числа 1 1–20	80
Крок 4. Склад двоцифрових чисел	81
Крок 5. Додавання чисел у межах 20	82
Крок 6. Віднімання чисел у межах 20	83
Крок 7. Числа 2 1–50	84
Крок 8. Читання, запис і порівняння чисел 2 1–50	85
Крок 9. Числа 5 1–100	86
Крок 10. Читання, запис і порівняння чисел 5 0–100	87
Крок 11. Маса. Одиниця маси — кілограм	88
Крок 12. Набуваємо досвіду	89
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	90

Подорож до міста «Додавання і віднімання чисел»

Крок 1. Додавання і віднімання числа 1	91
Крок 2. Доба. Визначення часу за годинником	92
Крок 3. Додавання одноцифрового числа до розрядного числа	93
Крок 4. Віднімання одноцифрового числа від двоцифрового числа	94
Крок 5. Набуваємо досвіду	95
Крок 6. Віднімання розрядних десятків від двоцифрових чисел	96
Крок 7. Набуваємо досвіду	97
Крок 8. Додавання розрядних десятків до двоцифрових чисел	98
Крок 9. Віднімання розрядних десятків від двоцифрових чисел	99
Крок 10. Додавання одноцифрових чисел до двоцифрових. Віднімання одноцифрових чисел від двоцифрових	100
Крок 11. Робота з даними. Набуваємо досвіду	101
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	102

Подорож до міста «Величини»

Крок 1. Довжина. Одиниці довжини	103
Крок 2. Дії з іменованими числами та їх порівняння	104
Крок 3. Маса. Одиниці маси	105
Крок 4. Дії з іменованими числами та їх порівняння	106
Крок 5. Місткість. Одиниці місткості	107
Крок 6. Дії з іменованими числами та їх порівняння	108
Крок 7. Вартість. Одиниці вартості	109
Крок 8. Дії з іменованими числами та їх порівняння	110
Крок 9. Час. Одиниці часу	111
Повторення і систематизація. Розвивальні завдання	112

Я вже вмію і знаю

Крок 1. Дії та їх компоненти. Істинні та хибні твердження. Довжина ламаної	113
Крок 2. Числові вирази. Рівності. Геометричні фігури	114
Крок 3. Нерівності. Числовий промінь. Робота з даними	115
Крок 4. Задачі. Істинні та хибні рівності та нерівності	116
Крок 5. Числовий промінь. Знаходження невідомого доданка. Геометричні фігури	117
Крок 6. Дії з іменованими числами та їх порівняння. Задачі. Упорядкування чисел за зростанням	118
Крок 7. Нумерація в межах 100. Об'ємні геометричні фігури. Задачі	119
Крок 8. Плоскі геометричні фігури. Задачі	120
Крок 9. Моделі до задач. Порівняння чисел	121
Крок 10. Моделі до задач. Дії з іменованими числами	122
Міркуй. Розв'язуй. Зростає	123

